Maastricht University

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1996.

Citation for published version (APA):

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, ROA. (1997). *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1996. Kerngegevens*. Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, Faculteit der Economische Wetenschappen. ROA Reports No. 003B https://doi.org/10.26481/umarep.1997003B

Document status and date:
Published: 01/01/1997

DOI:
10.26481/umarep.1997003B

Document Version:
Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

• A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
• The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
• The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

Link to publication

General rights
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the “Taverne” license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Download date: 16 Apr. 2024

Kerngegevens
Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1996

ROA-R-1997/3B

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde
Universiteit Maastricht

Maastricht, juni 1997

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt. In geval van overname van het datamateriaal moet telkens duidelijk als bron worden vermeld: "Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt" of "ROA". Van publicaties waarin gebruik wordt gemaakt van gegevens uit deze Kerngegevens ontvangen wij gaarne een exemplaar.

Hoewel de grootst mogelijke zorg is besteed aan de inhoud van dit rapport, kan het ROA in generlei opzicht verantwoordelijkheid op zich nemen voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden.

ISBN 90-5321-205-1
SEC97.050

Inhoud

Bladzijde

Voorwoord i

A. Tabellen per opleidingssector

1 Bestemming van schoolverlaters

A1.1 De uitstroom van schoolverlaters verbijzonderd naar geslacht, etniciteit en gemiddelde leeftijd 3
A1.2 Vooropleiding van schoolverlaters 4
A1.3 Bestemming van schoolverlaters 5

2 Doorstroom naar vervolgonderwijs

A2.1 Doorstroom van schoolverlaters naar het voltijd vervolgonderwijs 6
A2.2 Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen 7
A2.3 Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met een voltijd vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen 10
A2.4 Doorstroom van schoolverlaters naar het duale onderwijs 11
A2.5 Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de duale vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze duale vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen 16

3 Intrede op de arbeidsmarkt

A3.1 Werkloosheid en gemiddelde intredewerkloosheid van schoolverlaters die zich aanbieden op de arbeidsmarkt 17
A3.2 Aard van het dienstverband van werkende schoolverlaters 18
A3.3 Percentage werkende schoolverlaters met een flexibele aanstelling 20
A3.4 Wijze van verkrijgen van een baan 21
A3.5 Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn 22
A3.6 Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn 26
A3.7 Grootte van de organisatie waarin schoolverlaters werkzaam zijn 30
A3.8 Beloning van werkende schoolverlaters 31
A3.9 Vereist opleidingsniveau voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever 32
A3.10 Vereist opleidingsrichting voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever 33
A3.11 Gewenste en feitelijke wekelijkse arbeidsduur van werkende schoolverlaters 34
A3.12 Oordeel van de werkende schoolverlaters over de aansluiting tussen de afgesloten opleiding en de huidige functie 35
A3.13 Percentage werkende schoolverlaters dat op zoek is naar een andere baan 36

A3.14 Deelname aan een cursus of bedrijfsopleiding door werkende schoolverlaters 37
A3.15 Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen 38

B. Tabellen per opleidingsrichting

1 Bestemming van schoolverlaters

B1.1 De uitstroom van schoolverlaters verbijzonderd naar geslacht, etniciteit en gemiddelde leeftijd 45
B1.2 Vooropleiding van schoolverlaters 46
B1.3 Bestemming van schoolverlaters 47

2 Doorstroom naar vervolgonderwijs

B2.1 Doorstroom van schoolverlaters naar het voltijd vervolgonderwijs 48
B2.2 Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen 50
B2.3 Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de voltijd vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen 57
B2.4 Doorstroom van schoolverlaters naar het duale vervolgvonderwijs 58
B2.5 Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de duale vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze duale vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen 63

3 Intrede op de arbeidsmarkt

B3.1 Werkloosheid en gemiddelde intredewerkloosheid van schoolverlaters die zich aanbieden op de arbeidsmarkt 64
B3.2 Aard van het dienstverband van werkende schoolverlaters 65
B3.3 Percentage werkende schoolverlaters met een flexibele aanstelling 67
B3.4 Wijze van verkrijgen van een baan 68
B3.5 Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn 70
B3.6 Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn 77
B3.7 Grootte van de organisatie waarin schoolverlaters werkzaam zijn 84
B3.8 Beloning van werkende schoolverlaters 85
B3.9 Vereist opleidingsniveau voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever 86
B3.10 Vereiste opleidingsrichting voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever 88
B3.11 Gewenste en feitelijke wekelijkse arbeidsduur van werkende schoolverlaters 90
B3.12 Oordeel van de werkende schoolverlaters over de aansluiting tussen de afgesloten opleiding en de huidige functie 91
B3.13 Percentage werkende schoolverlaters dat op zoek is naar een andere baan 92
B3.14 Deelname aan een cursus of bedrijfsopleiding door werkende schoolverlaters 93
B3.15 Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen 94

C. Respons

C.1 Ongewogen aantal respondenten verbijzonderd naar bestemming per opleidingssector 103
C.2 Naar landelijke populatie gewogen aantal schoolverlaters verbijzonderd naar bestemming per opleidingssector 104
C.3 Responspercentage per opleidingssector 105
C.4 Ongewogen aantal respondenten verbijzonderd naar bestemming per opleidingsrichting 106
C.5 Naar landelijke populatie gewogen aantal schoolverlaters verbijzonderd naar bestemming per opleidingsrichting 108
C.6 Responspercentage per opleidingsrichting 110

D. Opleidingsindeling

Overzicht van opleidingen per opleidingssector 113

Voorwoord

Deze rapportage *Kerngegevens* als bijlage bij het rapport *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1996* geeft een statistisch overzicht van de belangrijkste inhoud van het Schoolverlatersinformatiesysteem. Dit informatiesysteem is door het ROA ontwikkeld op basis van enkele grootschalige enquête-onderzoeken onder schoolverlaters en pas afgestudeerden. Enerzijds betreft dit de enquête Registratie van Uitstroom en Bestemming van Schoolverlaters (RUBS), die is gericht op de schoolverlaters van het Algemeen Voortgezet Onderwijs (AVO), het Voorbereidend Beroepsonderwijs (VBO) en de korte, tussen en lange variant van het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO). Anderzijds is dit de HBO-Monitor en de Kunsten-Monitor, gericht op respectievelijk de afgestudeerden van het Hoger Beroepsonderwijs (HBO) en het Kunst-vakonderwijs.

De genoemde schoolverlatersonderzoeken hebben een tweevoudige doelstelling. In de eerste plaats is het een kwaliteitszorginstrument voor individuele (hoge)scholen of specifieke opleidingsrichtingen daarbinnen. Scholen ontvangen daartoe een uniek vertrouwelijk instellingsrapport met de resultaten van hun 'eigen' schoolverlaters of afgestudeerden[1]. Door het grootschalige karakter van de onderzoeken en de goede onderlinge afstemming wordt echter ook een statistisch betrouwbare landelijk representatieve dataset opgebouwd. Deze landelijke gegevens vormen niet alleen het ijkpunt binnen de schoolspecifieke rapportages, maar zijn tevens een belangrijke informatiebron voor nadere analyses op het gebied van de overgang van school naar werk.

Kerngegevens is in vier delen onderverdeld. Deel A bevat gegevens per opleidingssector (bijvoorbeeld MBO techniek, HBO gedrag en maatschappij). Deel B geeft vervolgens voor het VBO en het (kort) MBO een gedetailleerder overzicht (bijvoorbeeld MBO bouwtechniek)[2]. Daarbij worden alleen voor die opleidingen resultaten gepresenteerd, waarvoor dit in het algemeen voldoende betrouwbaar wordt geacht. Eenvoudigheidshalve is daartoe voor alle tabellen als strikte grens gehanteerd dat er ten minste 15 werkenden aan de enquête hebben deelgenomen. Dit betekent overigens dat in sommige tabellen de gepresenteerde percentages zijn gebaseerd op een geringer aantal waarnemingen. Hiermee dient bij de interpretatie van de gegevens rekening te worden gehouden. Voor alle tabellen geldt dat alleen de resultaten van *gediplomeerde* schoolverlaters van de *voltijd* opleidingen worden gepresenteerd.

Beide delen A en B kunnen vervolgens weer in drie hoofdcategorieën worden opgedeeld. Deel 1 gaat in op de bestemming van schoolverlaters: hebben zij werk of gaan ze verder leren. In deel 2 wordt vervolgens ingezoomd op de verder lerenden: welke opleidingen volgen zij en hoe beoordelen zij de aansluiting tussen de afgesloten opleiding en deze vervolgopleiding. Het merendeel van de tabellen – deel 3 – betreft echter de intrede op de arbeidsmarkt. Daarbij gaat het om gegevens over werkloosheid, benutting en beloning van schoolverlaters, aard van de contracten, belangrijkste beroepen en branches enz.

Voorts bevat deel C enkele tabellen die meer inzicht geven in de kwaliteit van de gegevens. Dit

---

1. De RUBS-enquête en de desbetreffende instellingsrapportages worden bij de deelnemende scholen aangeboden door het Landelijk Dienstverlenend Centrum voor Studie- en Beroepskeuzevoorlichting (LDC). De aanbieding van de HBO-Monitor aan de hogescholen verloopt via de HBO-Raad.

2. Voor een gedetailleerder overzicht van de resultaten voor het HBO wordt verwezen naar het gelijktijdig verschenen rapport en statistisch supplement van de HBO-Monitor.

betreft in de eerste plaats het aantal respondenten, verbijzonderd naar bestemmingscategorie. Hiermee kan een (eerste) indicatie worden verkregen van de betrouwbaarheid van de gegevens. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de tot landelijke cijfers opgehoogde aantallen schoolverlaters. Ook de responspercentages worden in dit deel gepresenteerd. Wederom zijn de resultaten zowel per opleidingssector als op het gedetailleerdere niveau van opleidingsrichtingen weergegeven. Tot slot is in deel D een overzicht opgenomen van de opleidingen die tot de verschillende opleidingssectoren, zoals gehanteerd in deze bijlage, worden gerekend.

Deze bijlage met *Kerngegevens* bevat alleen gegevens over de eind 1996 gehouden enquêtes, gericht op schoolverlaters van het school- of studiejaar 1994/1995. Een vergelijking met 1995 wordt niet gemaakt. De belangrijkste reden hiervoor is dat het meetmoment van de RUBS-enquête tussen 1995 en 1996 is verschoven van het voorjaar naar het najaar. Dit betekent dat de respondenten gemiddeld een half jaar langer van school zijn, hetgeen zowel voor de verder lerenden als voor de intreders op de arbeidsmarkt tot andere resultaten zal leiden (hogere uitval in vervolgonderwijs, hogere beloningen e.d.).

Zoals gezegd vormen de enquêtes RUBS en HBO-Monitor de input van het Schoolverlaters-informatiesysteem. Deze enquêtes worden gefinancierd door de deelnemende scholen en hogescholen, alsmede het LDC en de HBO-Raad. De landelijke analyses zijn financieel mogelijk gemaakt door bijdragen van de Ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en het LDC. Bij de uitvoering van het onderzoek werkt het ROA samen DESAN Marktonderzoek b.v. te Amsterdam. Dit bureau verzorgt de dataverzameling en -verwerking, alsmede de individuele vertrouwelijke rapportages voor de deelnemende onderwijsinstellingen. *Kerngegevens* is binnen het ROA samengesteld door A.M. Kleijnen onder begeleiding van drs. E.J.T.A. Willems.

A. Tabellen per opleidingssector

Tabel A1.1
De uitstroom van schoolverlaters verbijzonderd naar geslacht, etniciteit en gemiddelde leeftijd

Opleidingssector	vrouw %	alloch- toon %	gem. leeftijd
AVO			
MAVO	54	2	16,4
HAVO	56	3	18,1
VWO	50	3	18,6
Totaal	53	2	17,5
VBO			
landbouw	47	1	16,6
techniek	7	13	17,1
economie	58	21	17,1
gezondheidszorg	93	13	16,7
Totaal	40	14	17,0
MBO-kort			
oriënteren en schakelen	70	11	18,3
landbouw	45	1	19,9
techniek	9	8	19,9
economie	53	8	19,3
gezondheidszorg	90	5	19,3
Totaal	53	9	19,1
MBO-tussen en -lang			
landbouw	32	1	20,5
techniek	12	2	21,0
economie	52	3	20,5
gezondheidszorg	94	3	20,4
gedrag en maatschappij	90	3	20,6
Totaal	46	3	20,7
HBO			
landbouw	33	1	24,0
onderwijs	82	2	23,7
techniek	15	2	24,2
economie	47	2	23,8
gezondheidszorg	83	2	23,8
gedrag en maatschappij	81	3	24,1
kunst en cultuur	54	8	26,6
Totaal	49	2	24,1
Totaal	49	5	19,2

Toelichting
- *Iedereen die zichzelf niet tot de Nederlandse bevolkingsgroep rekent wordt als allochtoon aangemerkt.*
- *Het betreft de leeftijd per onderzoeksdatum.*

Tabel A1.2
Vooropleiding van schoolverlaters

Opleidingssector	MAVO	HAVO	VWO	VBO	MBO-kort	MBO	overig
	%	%	%	%	%	%	%
MBO-kort							
oriënteren en schakelen	22	0	2	74	1	0	1
landbouw	31	1	0	53	7	8	0
techniek	21	2	1	65	6	3	1
economie	33	3	0	58	4	1	0
gezondheidszorg	9	0	0	85	3	2	1
Totaal	25	2	1	67	4	1	1
MBO-tussen en -lang							
landbouw	37	8	1	50	1	3	0
techniek	55	13	1	25	2	5	0
economie	55	28	2	11	2	2	0
gezondheidszorg	58	7	0	30	2	2	1
gedrag en maatschappij	66	4	1	25	2	2	1
Totaal	55	17	1	22	2	3	0
HBO							
landbouw	1	36	20	0	0	43	1
onderwijs	2	64	18	0	0	17	0
techniek	1	28	29	0	0	42	0
economie	0	25	42	0	0	32	0
gezondheidszorg	1	49	30	0	0	16	5
gedrag en maatschappij	1	48	15	0	1	35	0
kunst en cultuur	5	44	37	1	0	14	1
Totaal	1	38	29	0	0	31	1
Totaal	33	21	10	23	2	12	1

Tabel A1.3
Bestemming van schoolverlaters

Opleidingssector	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders
	%	%	%	%	%
AVO					
MAVO	80	7	10	1	2
HAVO	83	3	12	1	1
VWO	92	1	5	1	1
Totaal	84	4	9	1	1
VBO					
landbouw	67	12	18	1	2
techniek	42	21	27	6	4
economie	56	5	26	9	4
gezondheidszorg	58	11	23	3	4
Totaal	50	15	25	5	4
MBO-kort					
oriënteren en schakelen	57	8	24	8	3
landbouw	9	7	71	13	0
techniek	14	15	60	7	4
economie	27	10	52	7	4
gezondheidszorg	31	18	41	6	4
Totaal	33	11	45	7	4
MBO-tussen en -lang					
landbouw	24	2	67	4	2
techniek	36	3	56	3	2
economie	31	1	62	4	1
gezondheidszorg	18	10	66	5	1
gedrag en maatschappij	35	8	51	5	1
Totaal	31	4	60	4	1
HBO					
landbouw	13	x	78	8	2
onderwijs	12	x	80	6	2
techniek	12	x	82	5	1
economie	15	x	81	3	1
gezondheidszorg	9	x	86	5	1
gedrag en maatschappij	10	x	80	8	2
kunst en cultuur	11	x	73	10	5
Totaal	12	x	80	6	2
Totaal	52	6	37	3	2

x = antwoordcategorie niet opgenomen

Toelichting
*Vraag in de enquête: Geef [...] aan wat **volgens u** het best past bij uw situatie.*

Tabel A2.1
Doorstroom van schoolverlaters naar het voltijd vervolgonderwijs

Opleidingssector	MAVO	HAVO	VWO	VBO	MBO-kort	MBO	HBO	WO	overig
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
AVO									
MAVO	0	17	0	0	4	73	0	0	5
HAVO	0	2	10	0	2	25	60	0	0
VWO	0	0	2	0	0	1	32	65	0
Totaal	0	8	3	0	2	40	26	18	2
VBO									
landbouw	0	0	0	2	16	80	0	0	1
techniek	3	0	0	3	28	66	0	0	1
economie	1	1	0	1	29	67	1	0	0
gezondheidszorg	0	0	0	2	28	71	0	0	0
Totaal	1	0	0	2	27	69	0	0	0
MBO-kort									
oriënteren en schakelen	0	1	0	1	30	63	2	0	5
landbouw	0	27	0	0	0	71	2	0	0
techniek	0	0	0	0	24	67	1	0	7
economie	1	1	0	0	11	77	9	0	2
gezondheidszorg	0	0	0	0	6	93	1	0	0
Totaal	0	1	0	0	22	70	3	0	4
MBO-tussen en -lang									
landbouw	0	1	0	0	3	27	69	0	0
techniek	0	0	0	0	2	15	82	0	0
economie	0	0	0	0	3	12	84	0	0
gezondheidszorg	0	2	0	0	4	18	76	0	0
gedrag en maatschappij	0	0	0	0	1	8	91	0	0
Totaal	0	1	0	0	2	14	83	0	0
HBO									
landbouw	0	0	0	0	0	0	46	54	0
onderwijs	0	0	0	0	0	1	49	49	0
techniek	0	0	0	0	0	0	51	49	0
economie	0	0	0	0	0	0	21	78	0
gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0	42	58	0
gedrag en maatschappij	0	0	0	0	0	1	28	71	0
kunst en cultuur	0	0	0	0	0	1	84	16	0
Totaal	0	0	0	0	0	0	42	58	0
Totaal	0	5	2	0	7	41	29	14	2

Toelichting
Het gaat hier alleen om schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen, ongeacht of zij dit vervolgonderwijs al dan niet met succes hebben verlaten. Voor de doorstroom naar het leerlingwezen of het in-service onderwijs wordt verwezen naar tabel 2.4.

Tabel A2.2
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MAVO	
HAVO	17
MBO Administratie	12
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	10
MBO Handel	7
HAVO	
VWO	10
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	8
MBO Administratie	7
VWO	
WO Geneeskunde	6
WO Recht en openbare orde	5
WO Psychologie (ook OU)	5
WO Economie	
VBO landbouw	
MBO Veehouderij	13
MBO Groene ruimte	8
MBO Plantenteelt (en handel)	6
MBO Bloemschikken	6
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	5
VBO techniek	
MBO Elektrotechniek	22
MBO Bouwkunde	14
MBO Werktuigbouwkunde	8
VBO economie	
MBO Administratie	23
MBO Handel	17
MBO Kort Administratie	16
MBO Economie	5
MBO Kort Handel	5
VBO gezondheidszorg	
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	20
MBO Verzorging	12
MBO Kort Verzorging	11
MBO Uiterlijke verzorging	9
MBO Kort Oriënteren en schakelen	5
MBO-kort oriënteren en schakelen	
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	13
MBO Verzorging	8
MBO Kort Handel	8
MBO Kort Administratie	7
MBO Uiterlijke verzorging	5

Tabel A2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO-kort landbouw	
HAVO	27
MBO Politie	27
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	12
MBO Grafische techniek	7
MBO-kort techniek	
MBO Elektrotechniek	19
MBO Bouwkunde	10
MBO Kort Installatietechniek	8
VHBO	7
MBO Bedrijfsmanagement motorvoertuigen	7
MBO Kort Bouwkunde	6
MBO Textielhandel	5
MBO Houtbewerking en woninginrichting	5
MBO-kort economie	
MBO Administratie	33
MBO Handel	22
MBO-kort gezondheidszorg	
MBO Verzorging	53
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	22
MBO Verpleging	6
MBO Civiele en consumptief technische diensten	5
MBO tussen- en -lang landbouw	
HBO Agrarische bedrijfskunde	11
HBO Veehouderij	7
HBO Tuinbouw	7
HBO Docent plantenteelt en verwerking	5
HBO Tuin- en landschapsinrichting	5
MBO-tussen en -lang techniek	
HBO Elektrotechniek	15
HBO Bouwkunde	10
HBO Werktuigbouwkunde	9
HBO Technische bedrijfskunde	5
MBO-tussen en -lang economie	
HBO Commerciele economie	11
HBO Bedrijfseconomie (ook OU)	7
HBO Opleiding voor management, economie en recht	6
HBO Facilitaire dienstverlening	6
MBO Administratie	5
MBO-tussen en -lang gezondheidszorg	
HBO Opleiding tot verpleegkundige	29
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	9

Tabel A2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO-tussen en -lang gedrag en maatschappij	
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	29
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	22
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening	13
HBO Personeel en arbeid	6
HBO landbouw	
HBO Technische bedrijfskunde	9
HBO Masters-opl. Landbouw	8
WO Bedrijfskunde (ook OU)	6
WO Bodem, water en atmosfeer	6
HBO Masters-opl. Economie	6
WO Zoötechniek	5
HBO onderwijs	
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	17
WO Pedagogische wetenschappen	9
WO Onderwijskunde (ook OU)	8
HBO Leraar VO maatschappij 1-vak (2e gr.)	5
HBO techniek	
HBO Technische bedrijfskunde	18
WO Bedrijfskunde (ook OU)	8
HBO Masters-opl. Techniek	8
WO Bouwkunde	7
HBO economie	
WO Bedrijfseconomie	15
WO Bedrijfskunde (ook OU)	8
HBO Masters-opl. Economie	7
WO Nederlands recht (ook OU)	6
WO Economie	5
PDO Accountant	5
HBO gezondheidszorg	
WO Gezondheidswetenschappen	26
HBO Masters-opl. Gezondheidszorg	9
WO Pedagogische wetenschappen	6
HBO Opleiding tot verpleegkundige	6
WO Bewegingswetenschappen	5
HBO Opleiding van kader in de gezondheidszorg	5
HBO gedrag en maatschappij	
WO Pedagogische wetenschappen	18
WO Sociologie	10
WO Psychologie (ook OU)	8
HBO Masters-opl. Gedrag en maatschappij	5
WO Algemene sociale wetenschappen	5
WO Beleids- en organisatiewetenschappen	5
HBO kunst en cultuur	
HBO Uitvoerend musicus	24
HBO 2e fase Autonome beeldende kunst	9
HBO Masters-opl. Kunst en cultuur	6

Tabel A2.3
Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de voltijd vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen

Opleidingssector	oordeel				opnieuw kiezen
	goed	vol-doende	matig	slecht	
	%	%	%	%	%
AVO					
MAVO	43	36	15	6	89
HAVO	36	39	18	6	86
VWO	45	40	11	4	94
Totaal	42	38	15	6	89
VBO					
landbouw	35	40	18	6	x
techniek	38	36	14	12	87
economie	40	32	21	8	79
gezondheidszorg	40	39	12	8	72
Totaal	39	36	16	9	81
MBO-kort					
oriënteren en schakelen	46	39	14	2	x
landbouw	11	11	44	33	x
techniek	36	28	29	8	x
economie	38	35	15	11	x
gezondheidszorg	51	29	14	6	x
Totaal	43	36	16	5	x
MBO-tussen en -lang					
landbouw	31	29	24	16	x
techniek	43	39	14	5	x
economie	38	37	17	8	x
gezondheidszorg	28	40	23	10	x
gedrag en maatschappij	35	46	14	5	x
Totaal	39	39	16	7	x
HBO					
landbouw	59	26	13	2	x
onderwijs	51	34	11	3	x
techniek	52	32	12	4	x
economie	50	34	11	5	x
gezondheidszorg	47	40	10	3	x
gedrag en maatschappij	44	35	15	5	x
kunst en cultuur	53	24	16	7	x
Totaal	51	33	12	4	x
Totaal	41	37	15	6	88

x = vraag niet opgenomen

Toelichting
Vragen in de enquête:
- *Hoe vindt u de aansluiting tussen uw [...] opleiding en deze vervolgopleiding?*
- *Zou u achteraf bezien deze vervolgopleiding opnieuw kiezen?*

Het gaat hier alleen om schoolverlaters die een reguliere vervolgopleiding zijn gaan volgen.

Tabel A2.4
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale onderwijs

	%
MAVO	
SVB	10
In-service Ziekenverzorgende	10
OCH	9
In-service verpleegkundige A	8
L-OVD	7
Transport en logistiek	7
SVS	6
ECABO	6
OVDB	6
VEV	6
SOM	5
INNOVAM	4
GOC	4
SH&M	4
LOBAS	3
SVK	3
LLW/In-service rest	2
SVO	1
In-service Z-verpleegkundige	1
HAVO	
In-service verpleegkundige A	24
ECABO	20
In-service Z-verpleegkundige	14
INNOVAM	10
OCH	9
OVDB	8
In-service Operatie-assistent	3
In-service rest	3
VEV	2
VOC-car	2
Transport en logistiek	2
LOBAS	2
GOC	2
VWO	
In-service verpleegkundige A	29
in-service Laborant	29
OCH	14
LLW rest	14
In-service Operatie-assistent	14
VBO landbouw	
LOBAS	51
SBW	9
Transport en logistiek	9
L-OVD	9
SOM	7
OCH	6
SVB	4
SVK	3
OVDB	1

Tabel A2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale onderwijs

	%
VBO techniek	
SOM	17
OCH	13
INNOVAM	13
SOBEB	10
SVB	8
Transport en logistiek	8
SVS	7
VEV	6
INTECHNIUM	4
SH&M	3
LLW rest	2
SVO	2
L-OVD	2
LLW/In-service rest	1
LOBAS	1
OVDB	1
SVK	1
VBO economie	
L-OVD	47
ECABO	30
SVK	15
INNOVAM	4
OCH	4
VBO gezondheidszorg	
SVK	39
L-OVD	21
OCH	15
In-service Ziekenverzorgende	10
OVDB	9
Transport en logistiek	3
In-service Z-verpleegkundige	3
LLW rest	2
MBO-kort oriënteren en schakelen	
OCH	28
OVDB	20
ECABO	12
L-OVD	12
SVK	8
In-service verpleegkundige A	8
In-service Ziekenverzorgende	8
LLW/In-service rest	4
MBO-kort landbouw	
LOBAS	77
SVB	10
SBW	7
SVO	3
SOM	2
Transport en logistiek	2

Tabel A2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale onderwijs

	%
MBO-kort techniek	
INNOVAM	25
VEV	20
SOM	13
INTECHNIUM	11
SVB	8
LLW rest	8
SOBEB	4
SH&M	3
ECABO	3
OCH	3
GOC	2
L-OVD	0
MBO-kort economie	
ECABO	44
OCH	29
L-OVD	21
SVB	3
VEV	1
LLW rest	1
In-service Ziekenverzorgende	1
MBO-kort gezondheidszorg	
OVDB	43
In-service Ziekenverzorgende	28
SVK	17
OCH	10
ECABO	1
SOBEB	1
MBO-tussen en -lang landbouw	
LOBAS	47
SOM	16
SBW	8
LLW rest	5
Transport en logistiek	5
SVS	5
ECABO	5
OVDB	3
In-service Ziekenverzorgende	3
VAPRO	1
VOC-car	1

Tabel A2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale onderwijs

	%
MBO-tussen en -lang techniek	
VEV	31
INNOVAM	26
SOM	19
ECABO	8
SVB	8
Transport en logistiek	5
INTECHNIUM	1
LLW rest	1
VOC-car	0
In-service Ziekenverzorgende	0
SBW	0
MBO-tussen en -lang economie	
ECABO	55
Transport en logistiek	9
L-OVD	6
SVB	4
LLW rest	4
OVDB	4
LOBAS	4
SOM	4
SVO	4
VEV	3
VOC/BETEX	2
In-service Ziekenverzorgende	2
MBO-tussen en -lang gezondheidszorg	
In-service Ziekenverzorgende	46
In-service verpleegkundige A	21
In-service Z-verpleegkundige	13
OVDB	5
In-service verpleegkundige B	3
SVK	2
OCH	2
In-service rest	2
ECABO	1
LOBAS	1
In-service Operatie-assistent	1
SVB	1
SVS	1
LLW rest	0
LLW/In-service rest	0
SVGB	0

Tabel A2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale onderwijs

	%
MBO-tussen en -lang gedrag en maatschappij	
In-service Z-verpleegkundige	67
In-service Ziekenverzorgende	15
In-service verpleegkundige B	5
In-service verpleegkundige A	3
OVDB	2
SVGB	2
L-OVD	2
SVO	2
LOBAS	1
VOC-car	1
In-service rest	1

Tabel A2.5
Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de duale vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze duale vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen

Opleidingssector	goed	oordeel vol-doende	matig	slecht	opnieuw kiezen
	%	%	%	%	%
AVO					
MAVO	42	27	19	13	88
HAVO	55	28	15	2	97
VWO	60	28	12	0	88
Totaal	45	27	18	10	89
VBO					
landbouw	36	49	3	11	x
techniek	46	33	14	7	80
economie	54	20	12	14	53
gezondheidszorg	43	31	21	5	75
Totaal	45	33	14	8	77
MBO-kort					
oriënteren en schakelen	46	38	9	8	x
landbouw	62	12	12	14	x
techniek	41	33	15	11	x
economie	34	39	17	9	x
gezondheidszorg	43	46	11	0	x
Totaal	40	37	14	9	x
MBO-tussen en -lang					
landbouw	31	32	16	21	x
techniek	34	31	23	12	x
economie	37	48	10	5	x
gezondheidszorg	53	32	10	5	x
gedrag en maatschappij	47	35	10	7	x
Totaal	43	34	14	8	x
Totaal	51	27	15	7	81

x = vraag niet opgenomen

Toelichting
Vragen in de enquête:
- *Hoe vindt u de aansluiting tussen uw [...] opleiding en deze vervolgopleiding?*
- *Zou u achteraf bezien deze vervolgopleiding opnieuw kiezen?*

Het gaat hier alleen om schoolverlaters die een opleiding in het leerlingwezen of het in-service onderwijs zijn gaan volgen.

Tabel A3.1
Werkloosheid en gemiddelde intredewerkloosheid van schoolverlaters die zich aanbieden op de arbeidsmarkt

Opleidingssector	werkloosheid %	intredewerkloosheid maanden
AVO		
MAVO	10	0,5
HAVO	11	0,7
VWO	17	0,8
Totaal	11	0,6
VBO		
landbouw	4	0,9
techniek	14	2,0
economie	23	2,3
gezondheidszorg	17	0,8
Totaal	15	1,8
MBO-kort		
oriënteren en schakelen	15	3,2
landbouw	14	1,2
techniek	9	1,6
economie	11	1,7
gezondheidszorg	14	1,9
Totaal	12	1,9
MBO-tussen en -lang		
landbouw	4	0,7
techniek	6	0,9
economie	6	0,9
gezondheidszorg	8	1,1
gedrag en maatschappij	10	1,3
Totaal	7	1,0
HBO		
landbouw	9	1,3
onderwijs	8	1,4
techniek	6	1,1
economie	4	0,8
gezondheidszorg	5	0,7
gedrag en maatschappij	9	1,4
kunst en cultuur	18	2,7
Totaal	7	1,2
Totaal	9	1,2

Toelichting
Het werkloosheidspercentage betreft hier de werkloze beroepsbevolking: schoolverlaters zonder werk (of met werk minder dan 12 uur per week) die minstens 12 uur per week willen werken, daarvoor direct beschikbaar zijn en bovendien actief zoeken naar werk (ongeacht of men bij een arbeidsbureau staat ingeschreven). De intredewerkloosheid betreft het aantal maanden dat schoolverlaters zichzelf als werkloos beschouwen.
Het betreft hier alleen schoolverlaters die tot de beroepsbevolking behoren en zichzelf niet in de eerste plaats als student beschouwen.

Tabel A3.2
Aard van het dienstverband van werkende schoolverlaters

Opleidingssector	leer/werk-overeenkomst %	uitzend-bureau %	loondienst werkgever %	oproep- of nul-uren contract %	werkervarings-project %	bedrijf ouders/partner %	eigen bedrijf/ free-lance %
AVO							
MAVO	32	9	52	5	1	0	0
HAVO	19	14	56	10	0	0	0
VWO	8	12	67	4	0	1	9
Totaal	24	11	56	6	1	0	1
VBO							
landbouw	36	11	39	4	3	6	0
techniek	42	14	39	1	2	0	2
economie	5	14	60	6	14	0	0
gezondheidszorg	44	11	36	0	9	0	0
Totaal	36	13	42	2	5	0	1
MBO-kort							
oriënteren en schakelen	24	5	53	3	13	3	0
landbouw	8	11	72	1	3	3	2
techniek	21	21	55	2	0	1	0
economie	12	16	56	4	11	0	1
gezondheidszorg	22	19	43	10	7	0	0
Totaal	17	16	55	4	7	1	1
MBO-tussen en -lang							
landbouw	2	9	71	3	1	7	9
techniek	4	17	73	1	1	2	1
economie	1	11	81	3	1	1	2
gezondheidszorg	11	6	68	12	1	0	1
gedrag en maatschappij	13	8	55	19	4	0	0
Totaal	5	12	74	5	1	2	2

Tabel A3.2 (vervolg)
Aard van het dienstverband van werkende schoolverlaters

Opleidingssector	leer/werk-overeenkomst %	uitzend-bureau %	loondienst werkgever %	oproep- of nul-uren contract %	werkervarings-project %	bedrijf ouders/partner %	eigen bedrijf/ free-lance %
HBO							
landbouw	0	13	75	1	0	3	7
onderwijs	1	5	85	8	0	0	1
techniek	0	13	84	1	0	1	1
economie	0	9	86	1	0	1	2
gezondheidszorg	1	6	81	9	0	1	3
gedrag en maatschappij	1	13	73	10	1	0	2
kunst en cultuur	0	7	52	4	1	0	35
Totaal	0	10	81	4	0	1	4
Totaal	10	12	69	4	2	1	2

Tabel A3.3
Percentage werkende schoolverlaters met een flexibele aanstelling

Opleidingssector	%
AVO	
MAVO	25
HAVO	38
VWO	33
Totaal	31
VBO	
landbouw	29
techniek	20
economie	33
gezondheidszorg	23
Totaal	23
MBO-kort	
oriënteren en schakelen	24
landbouw	24
techniek	32
economie	37
gezondheidszorg	43
Totaal	34
MBO-tussen en -lang	
landbouw	27
techniek	25
economie	25
gezondheidszorg	28
gedrag en maatschappij	36
Totaal	26
HBO	
landbouw	26
onderwijs	29
techniek	20
economie	18
gezondheidszorg	23
gedrag en maatschappij	31
kunst en cultuur	21
Totaal	23
Totaal	26

Toelichting
Een flexibele aanstelling betreft een aanstelling als uitzendkracht, oproepkracht e.d. of een aanstelling in tijdelijke dienst met een contract korter dan een jaar.

Tabel A3.4
Wijze van verkrijgen van een baan

Opleidingssector	arbeids-bureau	uitzend-bureau	adver-tentie tie	open sollicita-	stage	docent/ ver. van afgestud./ alumni-bureau ed.	bedrijven informatie dagen	eerder werk / interne vacature	familie/ vrienden/ kennissen	zelf bedrijf begonnen	anders
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
MBO-kort											
oriënteren en schakelen	7	9	2	18	13	5	0	2	22	0	20
landbouw	8	16	6	4	30	2	0	11	9	2	11
techniek	7	26	7	13	19	4	1	4	15	0	5
economie	13	20	11	12	11	1	0	2	13	2	14
gezondheidszorg	9	17	17	16	19	2	2	7	4	0	8
Totaal	10	20	8	14	15	2	1	3	14	1	12
MBO-tussen en -lang											
landbouw	4	10	15	13	15	1	0	6	16	6	14
techniek	9	25	12	12	18	3	0	3	11	2	6
economie	9	26	17	12	11	2	0	5	11	1	5
gezondheidszorg	7	9	18	27	17	3	0	5	7	1	6
gedrag en maatschappij	7	12	15	29	15	1	1	5	6	0	9
Totaal	8	21	16	16	15	2	0	4	10	2	6
HBO											
landbouw	2	15	21	14	9	6	0	6	11	6	8
onderwijs	6	8	22	15	10	5	0	11	8	0	14
techniek	4	24	23	14	15	2	0	4	6	1	6
economie	4	25	23	14	11	3	0	5	9	2	5
gezondheidszorg	4	10	22	22	13	2	0	11	10	1	4
gedrag en maatschappij	4	16	21	20	16	1	0	9	7	1	4
kunst en cultuur	4	10	18	13	8	6	2	4	15	13	8
Totaal	4	18	22	15	12	3	0	6	9	2	7
Totaal	7	20	17	15	14	3	0	5	10	2	7

Tabel A3.5
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MAVO	
Ov. gespec. detailh. in winkel	10
Niet-gespec. detailh. in winkel	10
Gespec. detailh. voed.-/genotmid. in winkel	8
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	7
Welzijnszorg	6
Vervoer over weg	6
Gezondheidszorg	5
HAVO	
Ov. gespec. detailh. in winkel	14
Gezondheidszorg	8
Niet-gespec. detailh. in winkel	7
Geldscheppende financ. instell.	6
Welzijnszorg	6
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	5
VWO	
Rechtsk. dienstverl./account./belastingconsul./holdings ed	27
Grooth. ov. consumentenart.	9
Reiniging gebouwen/transportmid. ed	9
Gezondheidszorg	7
Overig amusement/kunst	7
VBO landbouw	
Ov. gespec. detailh. in winkel	18
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	10
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	8
Niet-gespec. detailh. in winkel	7
Vervoer over weg	6
Akker-/tuinbouw	5
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	5
VBO techniek	
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	11
Bouwinstallatie	10
Afwerken gebouwen	7
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	7
Overheidsdienst.	5
Handel in/repar. auto's (1)	5
Vervaard. ov. voedingsmid.	5
VBO economie	
Niet-gespec. detailh. in winkel	22
Ov. gespec. detailh. in winkel	15
Gespec. detailh. voed.-/genotmid. in winkel	5
Ov. dienstverlening	5
VBO gezondheidszorg	
Ov. dienstverlening	23
Welzijnszorg	19
Niet-gespec. detailh. in winkel	14
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	10
Grooth. ov. consumentenart.	5

Tabel A3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO-kort oriënteren en schakelen	
Niet-gespec. detailh. in winkel	17
Welzijnszorg	12
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	9
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
Gezondheidszorg	5
Vervaard. med. appar./instrum./orthop./prothese-art.	5
Afwerken gebouwen	5
Grooth. intermediaire goederen (excl. agrar.)/afval/schroot	5
Detailh. farmac./med. art./parfum/cosmet. in winkel	5
Vervoer over weg	5
Basisonderwijs voor leerplichtingen/speciaal onderwijs	5
MBO-kort landbouw	
Akker-/tuinbouw	16
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	15
Niet-gespec. detailh. in winkel	9
Logies-/maaltijden-/drankenverstrek.	8
Sport	8
Fokken/houden dieren	7
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
Vervaard. elektr. componenten	7
MBO-kort techniek	
Bouwinstallatie	17
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	12
Handel in/repar. auto s (1)	10
Overheidsdienst.	6
MBO-kort economie	
Ov. gespec. detailh. in winkel	13
Niet-gespec. detailh. in winkel	8
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	6
Openbaar bestuur	6
MBO-kort gezondheidszorg	
Welzijnszorg	41
Ov. dienstverlening	16
Niet-gespec. detailh. in winkel	6
MBO-tussen en -lang landbouw	
Akker-/tuinbouw	20
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	17
Ov. gespec. detailh. in winkel	16
Fokken/houden dieren	11
MBO-tussen en -lang techniek	
Bouwinstallatie	9
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	8
Architecten-/ingenieurs-/ov. techn.ontw.-/teken-/adviesbur.	5
Drukkerijen/aanverwante activ.	5

Tabel A3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO-tussen en -lang economie	
Ov. gespec. detailh. in winkel	12
Hotels/pensions/conferentie-oorden	7
Rechtsk. dienstverl./account./belastingconsul./holdings ed	6
Niet-gespec. detailh. in winkel	6
Reisorgan./-bemid.;informatieverstrek. op gebied toerisme	5
MBO-tussen en -lang gezondheidszorg	
Welzijnszorg	35
Gezondheidszorg	25
Detailh. farmac./med. art./parfum/cosmet. in winkel	11
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
MBO-tussen en -lang gedrag en maatschappij	
Welzijnszorg	61
Basisonderwijs voor leerplichtingen/speciaal onderwijs	6
HBO landbouw	
Architecten-/ingenieurs-/ov. techn.ontw.-/teken-/adviesbur.	10
Openbaar bestuur	10
Akker-/tuinbouw	6
Fokken/houden dieren	5
HBO onderwijs	
Basisonderwijs voor leerplichtingen/speciaal onderwijs	63
Voortgezet onderwijs	10
Ov. dienstverlening	0
HBO techniek	
Adviesbur. op gebied automat./systeemh.	12
Architecten-/ingenieurs-/ov. techn.ontw.-/teken-/adviesbur.	11
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	5
HBO economie	
Rechtsk. dienstverl./account./belastingconsul./holdings ed	13
Geldscheppende financ. instell.	11
Uitzendbur./uitleenbedr./arbeidsbemid./testen/werven/select.	6
Adviesbur. op gebied automat./systeemh.	6
HBO gezondheidszorg	
Gezondheidszorg	70
Welzijnszorg	21
HBO gedrag en maatschappij	
Welzijnszorg	39
Gezondheidszorg	13
Uitzendbur./uitleenbedr./arbeidsbemid./testen/werven/select.	11
Verpl. soc. verzekeringen	5

Tabel A3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
HBO kunst en cultuur	
Overig amusement/kunst	44
Reklamebureaus ed	9
Ov. zakelijke dienstverl. n.e.g.	8
Ov. gespec. detailh. in winkel	5
Voortgezet onderwijs	5

Toelichting
De bedrijven waarin de schoolverlaters werkzaam zijn, zijn geclassificeerd volgens de Standaard Bedrijfs Indeling van het CBS. Op het hier gepresenteerde niveau van bedrijfsgroepen worden in totaal 211 categorieën onderscheiden.
In de tabel zijn alleen die bedrijfsgroepen weergegeven, waarin ten minste 5% van de schoolverlaters werkzaam zijn.

Tabel A3.6
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MAVO	
Verkopers	26
Hulpkrachten horeca en verzorging	12
Interieurverzorger	8
Vakkenvuller	8
Kantoorhulpen, inpakkers en colporteurs	7
Agrarische arbeider	6
HAVO	
Verkopers	26
Hulpkrachten horeca en verzorging	17
Interieurverzorger	10
Vakkenvuller	6
Receptionisten en administratieve employés	6
Agrarische arbeider	5
VWO	
Verkopers	28
Hulpkrachten horeca en verzorging	15
Interieurverzorger	12
Vakkenvuller	5
Receptionisten en administratieve employés	5
VBO landbouw	
Agrarische arbeider	28
Verkopers	25
Hulpkrachten horeca en verzorging	7
Interieurverzorger	5
VBO techniek	
Bouwvakkers	18
Hulpkrachten horeca en verzorging	11
Verkopers	9
Metaalarbeiders	7
Laders en lossers	5
Assembleurs	5
Chauffeurs	5
VBO economie	
Verkopers	53
Hulpkrachten horeca en verzorging	14
Receptionisten en administratieve employés	7
VBO gezondheidszorg	
Hulpkrachten horeca en verzorging	30
Verkopers	24
Interieurverzorger	9
Agrarische arbeider	8
Kantoorhulpen, inpakkers en colporteurs	6
Vakkenvuller	6
MBO-kort oriënteren en schakelen	
Verkopers	30
Hulpkrachten horeca en verzorging	21
Interieurverzorger	9
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	5

Tabel A3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO-kort landbouw	
Agrarische arbeider	23
Verkopers	13
Interieurverzorger	8
Agrarische bedrijfshoofden	7
Agrarische vakkrachten	5
Sportinstructeurs	5
Laboranten	5
Bedrijfshoofden horeca	5
Productiemedewerker	5
MBO-kort techniek	
Aannemers en installateurs	17
Monteurs	14
Elektromonteurs	10
Laders en lossers	7
Bouwvakkers	6
Bankwerkers en lassers	5
Metaalarbeiders	5
MBO-kort economie	
Verkopers	23
Receptionisten en administratieve employés	18
Hulpkrachten horeca en verzorging	12
Boekhouders en secretaresses	9
MBO-kort gezondheidszorg	
Verzorgend personeel	24
Hulpkrachten horeca en verzorging	23
Verkopers	13
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	11
Interieurverzorger	10
MBO-tussen en -lang landbouw	
Agrarische arbeider	29
Verkopers	15
Agrarische bedrijfshoofden	13
MBO-tussen en -lang techniek	
Monteurs	14
Aannemers en installateurs	12
Elektromonteurs	11
Verkopers	6
MBO-tussen en -lang economie	
Verkopers	17
Boekhouders en secretaresses	17
Receptionisten en administratieve employés	14
Commercieel employes	12
Hulpkrachten horeca en verzorging	6
Winkeliers	5

Tabel A3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO-tussen en -lang gezondheidszorg	
Verzorgend personeel	18
Verplegenden en doktersassistenten	17
Verkopers	13
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	9
Hulpkrachten horeca en verzorging	9
Apothekersassistenten en medisch laboranten	7
Ziekenverzorgenden	6
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	6
MBO-tussen en -lang gedrag en maatschappij	
Verzorgend personeel	34
Hulpkrachten horeca en verzorging	18
Verkopers	13
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	12
Interieurverzorger	5
HBO landbouw	
Milieuhygienisten en agrarisch vertegenwoordigers	25
Agrarische bedrijfshoofden	8
Commercieel medewerkers	7
Commercieel employes	6
Organisatie-adviseurs	5
HBO onderwijs	
Leraar basisonderwijs	59
Docenten talen en expressie	6
HBO techniek	
Systeemanalisten	17
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	8
Architecten en bouwkundig projectleiders	8
Technisch systeemanalisten	6
Technisch-bedrijfskundig medewerkers	5
HBO economie	
Assistent accountants	17
Commercieel medewerkers	16
Commercieel employes	15
Boekhouders en secretaresses	8
Systeemanalisten	7
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	5
HBO gezondheidszorg	
Therapeuten en verpleegkundigen	75
Verzorgend personeel	8
Verplegenden en doktersassistenten	5
HBO gedrag en maatschappij	
Sociaal-cultureel werkers	39
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	16
Verzorgend personeel	13

Tabel A3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
HBO kunst en cultuur	
Kunstenaars	44
Docenten talen en expressie	22

Toelichting
De beroepen waarin de schoolverlaters werkzaam zijn, zijn geclassificeerd volgens de Standaard Beroepenclassificatie 1992 van het CBS. Binnen de elementaire beroepen is hierbij door het ROA een nader onderscheid gemaakt. Bovendien zijn de namen van de beroepen verduidelijkt. Op het hier gepresenteerde niveau van beroepsgroepen worden in totaal 127 categorieën onderscheiden.
In de tabel zijn alleen die beroepsgroepen weergegeven, waarin ten minste 5% van de schoolverlaters werkzaam zijn.

Tabel A3.7
Grootte van de organisatie waarin schoolverlaters werkzaam zijn

Opleidingssector	1 pers %	2 t/m 9 pers %	10 t/m 99 pers %	100 t/m 999 pers %	>= 1000 pers %
MBO-kort					
oriënteren en schakelen	0	28	60	8	5
landbouw	2	45	32	4	16
techniek	0	21	50	20	10
economie	1	18	46	15	20
gezondheidszorg	2	21	36	27	14
Totaal	0	22	48	16	14
MBO-tussen en -lang					
landbouw	6	48	29	9	7
techniek	1	16	41	23	20
economie	1	16	39	24	21
gezondheidszorg	1	21	28	33	16
gedrag en maatschappij	1	11	41	35	13
Totaal	1	18	37	25	18
HBO					
landbouw	x	x	x	x	x
onderwijs	0	12	63	17	9
techniek	0	8	31	29	32
economie	1	9	30	28	33
gezondheidszorg	1	18	14	39	29
gedrag en maatschappij	0	6	26	46	21
kunst en cultuur	18	27	37	11	6
Totaal	2	10	33	29	26
Totaal	1	16	37	25	21

x = geen betrouwbare gegevens beschikbaar

Toelichting
Vraag in de enquête: Hoeveel mensen werken er bij de organisatie of het bedrijf waar u werkzaam bent. Het gaat hier om alle werknemers van het totale concern (hoofd- en nevenvestigingen samen).

Tabel A3.8
Beloning van werkende schoolverlaters

Opleidingssector	gemiddeld bruto maandloon guldens	gemiddeld bruto uurloon guldens
AVO		
MAVO	1.218	8,27
HAVO	1.334	9,48
VWO	1.825	11,29
Totaal	1.340	9,12
VBO		
landbouw	1.146	8,00
techniek	1.252	8,42
economie	1.231	8,34
gezondheidszorg	1.000	7,04
Totaal	1.196	8,13
MBO-kort		
oriënteren en schakelen	1.219	8,22
landbouw	1.902	11,56
techniek	2.034	11,82
economie	1.724	11,23
gezondheidszorg	1.332	9,70
Totaal	1.723	10,86
MBO-tussen en -lang		
landbouw	2.213	13,63
techniek	2.516	14,93
economie	2.158	13,33
gezondheidszorg	1.890	13,32
gedrag en maatschappij	1.813	13,24
Totaal	2.212	13,85
HBO		
landbouw	3.148	18,60
onderwijs	2.821	19,25
techniek	3.393	19,69
economie	3.231	19,16
gezondheidszorg	2.969	20,87
gedrag en maatschappij	2.728	18,96
kunst en cultuur	2.119	17,78
Totaal	3.084	19,30
Totaal	2.298	14,50

Toelichting
Dit betreft het bruto inkomen in de baan waarin men het hoogste aantal uren werkt. Dit is inclusief toeslagen voor ploegendienst, fooien, provisie e.d., maar exclusief inkomen uit overwerk, vakantiegeld, 13e maand, uitkering, e.d.

Tabel A3.9
Vereist opleidingsniveau voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever

Opleidingssector	volgens de schoolverlater			volgens de werkgever		
	lager %	zelfde %	hoger %	lager %	zelfde %	hoger %
AVO						
MAVO	18	71	12	20	72	8
HAVO	50	31	19	51	32	16
VWO	35	59	6	42	51	7
Totaal	31	55	13	33	55	11
VBO						
landbouw	x	x	x	26	71	3
techniek	25	68	7	27	66	8
economie	25	58	17	15	58	27
gezondheidszorg	20	68	12	23	65	12
Totaal	24	67	10	24	65	11
MBO-kort						
oriënteren en schakelen	83	5	12	87	5	8
landbouw	50	23	27	47	15	38
techniek	46	36	19	46	33	21
economie	48	32	20	49	28	23
gezondheidszorg	59	31	10	56	29	15
Totaal	54	28	18	55	26	20
MBO-tussen en -lang						
landbouw	44	56	0	47	53	0
techniek	30	68	2	26	72	2
economie	35	64	2	31	67	3
gezondheidszorg	31	68	1	34	66	1
gedrag en maatschappij	24	74	2	29	69	2
Totaal	32	66	1	30	68	2
HBO						
landbouw	35	63	2	33	66	1
onderwijs	17	83	0	16	84	0
techniek	27	72	1	19	80	1
economie	34	65	1	24	76	1
gezondheidszorg	17	83	0	18	82	0
gedrag en maatschappij	39	61	0	42	58	0
kunst en cultuur	x	x	x	37	40	22
Totaal	29	70	1	24	74	2
Totaal	32	63	5	30	64	5

x = vraag niet opgenomen

Toelichting
Vragen in de enquête:
- *Welk opleidingsniveau is **volgens uzelf** voor deze functie minimaal vereist?*
- *Welk opleidingsniveau werd **door uw werkgever** voor deze functie minimaal vereist?*

Tabel A3.10
Vereiste opleidingsrichting voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever

Opleidingssector	volgens de schoolverlater			volgens de werkgever		
	eigen/ verwante richting %	andere richting %	geen richting %	eigen/ verwante richting %	andere richting %	geen richting %
VBO						
landbouw	x	x	x	41	9	51
techniek	52	9	39	51	4	45
economie	40	13	47	32	14	54
gezondheidszorg	33	23	44	24	9	67
Totaal	46	12	42	43	7	50
MBO-kort						
oriënteren en schakelen	22	19	59	22	12	66
landbouw	58	9	33	56	5	39
techniek	73	8	18	69	7	25
economie	50	15	35	45	8	47
gezondheidszorg	62	7	32	57	4	39
Totaal	54	13	33	51	8	42
MBO-tussen en -lang						
landbouw	65	8	27	58	5	37
techniek	83	8	10	80	4	16
economie	68	10	23	63	5	31
gezondheidszorg	80	6	14	75	4	22
gedrag en maatschappij	77	5	17	72	4	24
Totaal	75	8	17	71	5	25
HBO						
landbouw	77	7	16	74	6	20
onderwijs	85	4	10	83	4	13
techniek	86	5	10	83	4	13
economie	78	6	15	72	5	23
gezondheidszorg	95	2	3	94	2	4
gedrag en maatschappij	83	6	11	79	6	15
kunst en cultuur	x	x	x	71	5	24
Totaal	83	5	12	79	5	16
Totaal	71	8	20	68	5	27

x = vraag niet opgenomen

Toelichting
Vragen in de enquête:
- *Welke opleidingsrichting is **volgens uzelf** voor deze functie vereist?*
- *Welke opleidingsrichting werd **door uw werkgever** voor deze functie vereist?*

Tabel A3.11
Gewenste en feitelijke wekelijkse arbeidsduur van werkende schoolverlaters

Opleidingssector	gewenste wekelijkse arbeidsduur uren	feitelijke wekelijkse arbeidsduur uren
AVO		
MAVO	35,9	33,8
HAVO	33,9	32,8
VWO	33,3	35,2
Totaal	34,9	33,6
VBO		
landbouw	38,1	32,5
techniek	37,5	35,3
economie	36,7	32,5
gezondheidszorg	35,9	32,4
Totaal	37,2	34,1
MBO-kort		
oriënteren en schakelen	34,7	34,3
landbouw	40,0	40,4
techniek	39,1	39,1
economie	37,6	35,0
gezondheidszorg	35,5	31,4
Totaal	37,5	36,0
MBO-tussen en -lang		
landbouw	41,2	40,5
techniek	39,3	39,6
economie	38,4	38,2
gezondheidszorg	35,8	33,7
gedrag en maatschappij	35,8	33,5
Totaal	38,2	37,7
HBO		
landbouw	39,9	41,8
onderwijs	35,0	34,9
techniek	38,9	40,4
economie	38,2	39,7
gezondheidszorg	35,2	35,0
gedrag en maatschappij	34,3	34,6
kunst en cultuur	32,3	37,1
Totaal	37,1	38,4
Totaal	37,4	36,8

Toelichting
*De **gewenste** wekelijkse arbeidsduur is bepaald op basis van de vraag in de enquête: Als u zelf zou mogen kiezen, hoeveel uren per week zou u dan het liefst betaald werk willen hebben? (besef hoe minder u werkt, hoe minder u verdient).*
*De **feitelijke** wekelijkse arbeidsduur betreft zowel het aantal uren in de hoofdfunctie als het aantal uren in eventuele nevenfuncties.*

Tabel A3.12
Oordeel van de werkende schoolverlaters over de aansluiting tussen de afgesloten opleiding en de huidige functie

Opleidingssector	goed %	voldoende %	matig %	slecht %
MBO-kort				
oriënteren en schakelen	13	49	18	20
landbouw	31	30	10	30
techniek	26	42	18	14
economie	24	41	20	16
gezondheidszorg	33	44	12	11
Totaal	23	42	18	16
MBO-tussen en -lang				
landbouw	39	33	16	13
techniek	29	44	19	8
economie	35	42	15	8
gezondheidszorg	41	37	13	8
gedrag en maatschappij	34	43	13	10
Totaal	34	41	16	9
HBO				
landbouw	35	43	15	8
onderwijs	27	48	17	8
techniek	35	47	14	4
economie	39	45	12	4
gezondheidszorg	34	44	18	4
gedrag en maatschappij	33	43	18	6
kunst en cultuur	29	31	24	15
Totaal	34	45	15	6
Totaal	33	43	16	8

Toelichting
Vraag in de enquête: Hoe vindt u de aansluiting tussen uw [...] opleiding en uw huidige functie?

Tabel A3.13
Percentage werkende schoolverlaters dat op zoek is naar een andere baan

Opleidingssector	%
AVO	
MAVO	22
HAVO	23
VWO	25
Totaal	23
VBO	
landbouw	13
techniek	17
economie	42
gezondheidszorg	20
Totaal	21
MBO-kort	
oriënteren en schakelen	38
landbouw	26
techniek	16
economie	33
gezondheidszorg	28
Totaal	28
MBO-tussen en -lang	
landbouw	20
techniek	20
economie	25
gezondheidszorg	25
gedrag en maatschappij	32
Totaal	24
HBO	
landbouw	31
onderwijs	25
techniek	21
economie	24
gezondheidszorg	31
gedrag en maatschappij	34
kunst en cultuur	43
Totaal	26
Totaal	25

Toelichting
Vraag in de enquête: Heeft u in de afgelopen vier weken iets gedaan om aan ander werk te komen?

Tabel A3.14
Deelname aan een cursus of bedrijfsopleiding door werkende schoolverlaters

Opleidingssector	%
VBO	
landbouw	15
techniek	11
economie	19
gezondheidszorg	10
Totaal	13
MBO-kort	
oriënteren en schakelen	15
landbouw	18
techniek	22
economie	22
gezondheidszorg	11
Totaal	20
MBO-tussen en -lang	
landbouw	25
techniek	32
economie	41
gezondheidszorg	20
gedrag en maatschappij	17
Totaal	32
HBO	
landbouw	39
onderwijs	36
techniek	49
economie	55
gezondheidszorg	44
gedrag en maatschappij	41
kunst en cultuur	20
Totaal	45
Totaal	32

Toelichting
Vraag in de enquête: Heeft u na het verlaten van de [...] opleiding een cursus of bedrijfsopleiding gevolgd?

Tabel A3.15
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
VBO landbouw	
Techniek	17
Horeca	17
Landbouw	8
Veeteelt	8
Bouwkunde	8
Grafische techniek	8
Weg-, railvervoer	8
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
Bedrijfsadministratie, accountancy	8
Persoonlijke ontplooiing	8
VBO techniek	
Weg-, railvervoer	37
Economie	16
Telecommunicatie/datacommunicatie	16
Computer en informatica	10
Horeca	10
Politie	10
VBO economie	
Marketing, reclame	21
Communicatieve vaardigheden	20
BB, bedrijfszelfbescherming	20
Landmacht	20
Techniek	6
Bedrijfsadministratie, accountancy	5
Commercieel	5
VBO gezondheidszorg	
Uiterlijke verzorging	56
Ziekenverzorging	33
Techniek	11
MBO-kort oriënteren en schakelen	
Administratief	34
Recht en openbare orde	32
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	17
Uiterlijke verzorging	17
MBO-kort landbouw	
Techniek	48
Bedrijfskunde, management, efficiency	19
Weg-, railvervoer	17
Landbouw	7
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	7
MBO-kort techniek	
Techniek	34
Elektrotechniek	17
Weg-, railvervoer	17
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
Metaalbewerking	7

Tabel A3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO-kort economie	
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	16
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	14
Bedrijfsadministratie, accountancy	11
Commercieel	10
Administratief	8
Verzekeringswezen	6
Techniek	5
Bedrijfskunde, management, efficiency	5
Toerisme	5
MBO-kort gezondheidszorg	
Administratief	18
Horeca	17
Commercieel	15
Verpleging	12
Gezondheidszorg	12
Techniek	10
Bedrijfskunde, management, efficiency	10
Zeemacht	6
MBO-tussen en -lang landbouw	
Veeteelt	16
Landbouw	12
Weg-, railvervoer	12
Tuinbouw	7
Computer en informatica	6
Bedrijfskunde, management, efficiency	6
Techniek	5
MBO-tussen en -lang techniek	
Techniek	18
Computer en informatica	15
Elektrotechniek	13
Bedrijfstechniek, technische bedrijfsvoering	8
Bedrijfskunde, management, efficiency	5
Bouwkunde	5
MBO-tussen en -lang economie	
Marketing, reclame	11
Bedrijfsadministratie, accountancy	11
Commercieel	9
Bedrijfskunde, management, efficiency	9
Toerisme	7
Computer en informatica	7
Verzekeringswezen	6
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	5
MBO-tussen en -lang gezondheidszorg	
Verpleging	12
Farmacie	11
Commercieel	9
Uiterlijke verzorging	8
Gezondheidszorg	7
Medisch secretarieel	6
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	5
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	5

Tabel A3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO-tussen en -lang gedrag en maatschappij	
Maatschappelijk werk	12
Computer en informatica	9
Verpleging	9
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
Personeelswerk	6
Communicatieve vaardigheden	5
HBO landbouw	
Commercieel	12
Computer en informatica	9
Bedrijfsadministratie, accountancy	7
Bedrijfskunde, management, efficiency	6
Veeteelt	6
Geld- en bankzaken	5
HBO onderwijs	
Basisonderwijs/onderwijzers (incl. remedial teacher)	28
Pedagog.-didactische Cursus/bedrijfsopl.sen voor leerkrachte	12
Computer en informatica	8
Bedrijfskunde, management, efficiency	5
Verpleging	5
HBO techniek	
Computer en informatica	31
Techniek	10
Bedrijfskunde, management, efficiency	7
Commercieel	6
Bedrijfstechniek, technische bedrijfsvoering	5
HBO economie	
Computer en informatica	15
Geld- en bankzaken	13
Commercieel	10
Bedrijfsadministratie, accountancy	9
Verzekeringswezen	8
Bedrijfskunde, management, efficiency	6
Marketing, reclame	6
HBO gezondheidszorg	
Fysiotherapie, bewegingsleer	28
Verpleging	24
Logo-/akoepedie, orthopedie	7
Gezondheidszorg	5
HBO gedrag en maatschappij	
Maatschappelijk werk	16
Personeelswerk	12
Computer en informatica	11
Commercieel	8
Bedrijfskunde, management, efficiency	8
Communicatieve vaardigheden	5

Tabel A3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
HBO kunst en cultuur	
Muziek	16
Computer en informatica	14
Bedrijfskunde, management, efficiency	14
Administratief	5
Communicatieve vaardigheden	5

B. Tabellen per opleidingsrichting

Tabel B1.1
De uitstroom van schoolverlaters verbijzonderd naar geslacht, etniciteit en gemiddelde leeftijd

Opleidingsrichting	vrouw %	alloch-toon %	gem. leeftijd
VBO			
Landbouw en natuurlijke omgeving	47	1	16,6
Bouwtechniek	2	12	16,9
Consumptieve techniek	25	7	17,3
Handel	61	10	17,7
Verzorging	92	11	16,7
MBO-kort			
Oriënteren en schakelen	70	11	18,3
Plantenteelt (en handel)	20	0	19,0
Veehouderij	38	0	19,5
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	81	0	18,8
Groene ruimte	13	6	19,4
Werktuigbouwkunde	1	11	20,1
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	0	5	19,4
Elektrotechniek	2	12	20,0
Administratie	62	9	19,4
Handel	43	10	19,0
Horeca	38	0	19,4
Verzorging	96	5	19,3
Civiele en consumptief technische diensten	46	0	19,5
MBO-tussen en -lang			
Plantenteelt (en handel)	14	0	20,1
Veehouderij	24	0	20,2
Levensmiddelentechnologie	44	0	20,9
Bloemschikken	92	1	20,0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	84	0	20,8
Groene ruimte	7	3	21,3
Bouwkunde	10	2	20,8
Werktuigbouwkunde	2	1	21,1
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	1	1	19,9
Elektrotechniek	3	3	21,0
Technische informatica	1	3	21,6
Installatietechniek	0	0	20,3
Houtbewerking en woninginrichting	41	2	22,8
Weg- en waterbouwkunde	5	0	20,9
Grafische techniek	51	1	21,4
Proces- en laboratoriumtechniek	40	3	21,4
Administratie	53	4	20,2
Handel	36	3	20,5
Horeca	54	1	22,1
Toerisme en recreatie	89	1	21,2
Verpleging	89	1	20,0
Verzorging	98	3	20,1
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	99	6	20,3
Activiteitenbegeleiding	90	0	22,1
Civiele en consumptief technische diensten	57	4	20,7
Uiterlijke verzorging	99	2	20,5
Mode en kleding	96	4	20,2
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	75	10	21,3
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	93	5	20,6
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	92	1	20,5

Zie ook toelichting bladzijde 3

Tabel B1.2
Vooropleiding van schoolverlaters

Opleidingsrichting	MAVO	HAVO	VWO	VBO	MBO-kort	MBO	overig
	%	%	%	%	%	%	%
MBO-kort							
Oriënteren en schakelen	22	0	2	74	1	0	1
Plantenteelt (en handel)	6	0	0	89	3	2	0
Veehouderij	28	0	0	69	3	0	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	31	6	3	52	3	6	0
Groene ruimte	22	0	0	56	9	12	0
Werktuigbouwkunde	16	0	0	71	0	6	7
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	19	6	6	62	6	0	0
Elektrotechniek	18	3	0	73	4	2	0
Administratie	34	5	0	56	5	1	0
Handel	27	0	0	67	4	1	1
Horeca	42	2	2	48	3	2	0
Verzorging	6	0	0	87	4	2	1
Civiele en consumptief technische diensten	18	0	0	80	2	0	0
MBO-tussen en -lang							
Plantenteelt (en handel)	37	4	0	55	0	3	1
Veehouderij	32	4	0	60	1	3	0
Levensmiddelentechnologie	57	13	0	25	2	2	0
Bloemschikken	36	3	3	55	1	1	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	48	8	2	37	3	2	0
Groene ruimte	27	7	0	56	1	7	2
Bouwkunde	63	10	0	23	1	3	0
Werktuigbouwkunde	54	15	2	23	1	4	1
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	32	2	0	44	14	8	0
Elektrotechniek	50	7	0	40	0	2	1
Technische informatica	47	26	0	20	0	8	0
Installatietechniek	20	0	0	70	5	5	0
Houtbewerking en woninginrichting	34	20	4	28	4	6	3
Weg- en waterbouwkunde	57	15	1	13	0	14	1
Grafische techniek	51	36	2	4	1	6	0
Proces- en laboratoriumtechniek	69	13	0	5	3	10	0
Administratie	56	32	1	7	2	2	0
Handel	62	10	0	22	4	2	0
Horeca	33	47	6	9	2	2	1
Toerisme en recreatie	46	48	2	1	1	1	1
Verpleging	73	2	0	23	2	1	0
Verzorging	47	1	0	47	4	1	1
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	69	15	1	11	1	2	1
Activiteitenbegeleiding	53	9	0	27	1	6	4
Civiele en consumptief technische diensten	59	7	0	27	6	1	0
Uiterlijke verzorging	61	9	0	26	0	5	0
Mode en kleding	52	10	0	35	1	2	0
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	63	6	3	21	2	3	2
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	75	5	0	17	3	0	0
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	66	3	0	26	2	2	0

Tabel B1.3
Bestemming van schoolverlaters

Opleidingsrichting	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders
	%	%	%	%	%
VBO					
Landbouw en natuurlijke omgeving	67	12	18	1	2
Bouwtechniek	34	23	39	2	2
Consumptieve techniek	39	31	19	10	2
Handel	58	2	30	8	2
Verzorging	64	11	18	2	5
MBO-kort					
Oriënteren en schakelen	57	8	24	8	3
Plantenteelt (en handel)	6	9	72	10	2
Veehouderij	0	7	87	7	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	28	3	69	0	0
Groene ruimte	21	24	55	0	0
Werktuigbouwkunde	13	10	62	14	1
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	18	6	76	0	0
Elektrotechniek	14	15	57	6	8
Administratie	28	7	54	7	4
Handel	28	8	52	7	4
Horeca	19	35	41	2	2
Verzorging	36	16	40	5	4
Civiele en consumptief technische diensten	15	35	27	13	10
MBO-tussen en -lang					
Plantenteelt (en handel)	20	4	67	7	1
Veehouderij	18	4	71	4	2
Levensmiddelentechnologie	41	2	52	4	0
Bloemschikken	12	0	82	5	1
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	20	0	72	7	2
Groene ruimte	26	2	67	5	1
Bouwkunde	41	1	56	2	0
Werktuigbouwkunde	34	2	61	0	3
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	5	24	52	14	5
Elektrotechniek	42	3	52	2	1
Technische informatica	37	0	62	0	1
Installatietechniek	5	15	75	0	5
Houtbewerking en woninginrichting	15	2	74	5	4
Weg- en waterbouwkunde	45	0	52	2	1
Grafische techniek	21	0	73	5	1
Proces- en laboratoriumtechniek	39	1	55	4	0
Administratie	35	1	58	4	1
Handel	30	2	61	6	2
Horeca	26	0	70	3	1
Toerisme en recreatie	17	1	79	4	0
Verpleging	39	17	41	2	1
Verzorging	13	21	63	2	1
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	12	2	80	5	1
Activiteitenbegeleiding	20	4	68	7	1
Civiele en consumptief technische diensten	21	3	67	4	5
Uiterlijke verzorging	4	2	81	10	3
Mode en kleding	32	2	59	7	1
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	45	0	45	6	4
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	47	6	41	3	2
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	32	9	53	6	0

Zie ook toelichting bladzijde 5

Tabel B2.1
Doorstroom van schoolverlaters naar het voltijd vervolgonderwijs

Opleidingsrichting	MAVO	HAVO	VWO	VBO	MBO-kort	MBO	HBO	WO	overig
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
VBO									
Landbouw en natuurlijke omgeving	0	0	0	2	16	80	0	0	1
Bouwtechniek	0	0	0	0	21	79	0	0	0
Consumptieve techniek	4	0	0	8	56	32	0	0	0
Handel	0	0	0	2	8	89	1	0	0
Verzorging	0	0	0	0	29	71	0	0	0
MBO-kort									
Oriënteren en schakelen	0	1	0	1	30	63	2	0	5
Plantenteelt (en handel)	0	0	0	0	0	85	15	0	0
Veehouderij	0	0	0	0	0	100	0	0	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	0	0	0	0	0	100	0	0	0
Groene ruimte	0	0	0	0	0	100	0	0	0
Werktuigbouwkunde	0	0	0	0	10	85	5	0	0
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	0	0	0	0	0	50	0	0	50
Elektrotechniek	0	0	0	0	36	64	0	0	0
Administratie	2	0	0	0	7	74	16	0	0
Handel	0	1	0	0	12	84	0	0	2
Horeca	0	0	0	0	28	62	0	0	10
Verzorging	0	0	0	0	1	97	2	0	0
Civiele en consumptief technische diensten	0	0	0	0	44	56	0	0	0
MBO-tussen en -lang									
Plantenteelt (en handel)	0	3	0	0	6	29	62	0	0
Veehouderij	1	0	0	2	2	32	63	0	1
Levensmiddelentechnologie	0	0	0	0	0	11	89	0	0
Bloemschikken	0	8	0	0	0	25	67	0	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	0	0	0	0	0	11	89	0	0
Groene ruimte	0	0	0	0	0	21	79	0	0
Bouwkunde	0	0	0	0	0	21	78	0	1
Werktuigbouwkunde	0	0	0	0	7	21	72	0	0

Tabel B2.1 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het reguliere vervolgonderwijs

Opleidingsrichting	MAVO	HAVO	VWO	VBO	MBO-kort	MBO	HBO	WO	overig
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	0	0	0	0	6	66	28	0	0
Elektrotechniek	0	1	0	1	0	10	87	0	0
Technische informatica	0	0	3	0	0	3	94	0	0
Installatietechniek	0	0	0	0	100	0	0	0	0
Houtbewerking en woninginrichting	0	0	0	0	0	14	86	0	0
Weg- en waterbouwkunde	0	0	0	0	3	22	75	0	0
Grafische techniek	0	0	0	0	4	4	92	0	0
Proces- en laboratoriumtechniek	0	0	0	0	0	9	91	0	0
Administratie	0	0	0	0	2	10	87	0	0
Handel	0	1	0	0	6	15	79	0	1
Horeca	0	0	0	0	0	11	87	3	0
Toerisme en recreatie	0	1	0	0	4	12	81	0	1
Verpleging	0	0	0	0	1	4	95	0	0

Zie ook toelichting bladzijde 6. De gepresenteerde percentages in deze tabel zijn soms gebaseerd op zeer kleine aantallen.

Tabel B2.2
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
VBO Landbouw en natuurlijke omgeving	
MBO Veehouderij	13
MBO Groene ruimte	8
MBO Plantenteelt (en handel)	6
MBO Bloemschikken	6
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	5
VBO Bouwtechniek	
MBO Bouwkunde	58
MBO Houtbewerking en woninginrichting	13
MBO Kort Houtbewerking en woninginrichting	8
VBO Consumptieve techniek	
MBO Kort Brood- en banketbakken	24
MBO Kort Horeca	24
MBO Horeca	12
VBO Consumptieve techniek	8
MBO Horeca	8
VBO Handel	
MBO Handel	41
MBO Administratie	17
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	7
MBO Mode en kleding	6
MBO Economie	5
VBO Verzorging	
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	22
MBO Verzorging	13
MBO Kort Verzorging	13
MBO Uiterlijke verzorging	8
MBO Kort Oriënteren en schakelen	6
MBO Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	5
MBO Verpleging	5
MBO Kort Oriënteren en schakelen orienteren en schakelen	
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	13
MBO Verzorging	8
MBO Kort Handel	8
MBO Kort Administratie	7
MBO Uiterlijke verzorging	5
MBO Kort Plantenteelt (en handel)	
MBO Landbouw	35
MBO Veehouderij	35
MBO Administratie	15
HBO Leraar VO maatschappij 1-vak (2e gr.)	15
MBO Kort Veehouderij	
MBO Plantenteelt (en handel)	33
MBO Handel	33
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	33

Tabel B2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO Kort Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	67
MBO Milieutoezicht	22
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	11
MBO Kort Groene ruimte	
MBO Grafische techniek	66
MBO Groene ruimte	34
MBO Kort Werktuigbouwkunde	
MBO Elektrotechniek	45
MBO Werktuigbouwkunde	20
MBO Kort Elektrotechniek	10
MBO	10
MBO Nautische opleidingen	10
HBO Opleiding tot verpleegkundige	5
MBO Kort Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
VHBO	50
MBO Bedrijfsmanagement motorvoertuigen	50
MBO Kort Elektrotechniek	
MBO Elektrotechniek	40
MBO Kort Installatietechniek	24
MBO Kort Mode en kleding	11
MBO Horeca	11
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	7
MBO Politie	7
MBO Kort Administratie	
MBO Administratie	57
HBO Commerciele economie	5
HBO Facilitaire dienstverlening	5
MBO Toerisme en recreatie	5
MBO Kort Handel	
MBO Handel	49
MBO Textielhandel	9
MBO Administratie	7
MBO Mode en kleding	7
MBO Kort Horeca	
MBO Horeca	28
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	11
VHBO	10
MBO Kort Techniek	10
MBO Handel	10
MBO Levensmiddelenhandel	10
MBO Kort Verzorging	6
MBO Economie	5
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	5

Tabel B2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO Kort Verzorging	
MBO Verzorging	64
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	23
MBO Verpleging	7
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	
MBO Civiele en consumptief technische diensten	44
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	22
MBO Kort Brood- en banketbakken	17
MBO Horeca	7
MBO Kort Verzorging	5
MBO Handel	5
MBO Plantenteelt (en handel)	
HBO Tuinbouw	9
HBO Plantenteelt	9
HBO Agrarische bedrijfskunde	9
MBO Plantenteelt (en handel)	6
HBO Landbouw	6
MBO Veehouderij	
HBO Veehouderij	23
HBO Agrarische bedrijfskunde	14
HBO Landbouw	13
MBO Veehouderij	8
MBO Veehouderij	5
MBO Handel	5
MBO Levensmiddelentechnologie	
HBO Levensmiddelentechnologie	31
HBO Voeding en marketing	16
HBO Voeding en dietetiek	13
MBO Bloemschikken	
HBO Biotechnologie	17
HBO Docent plantenteelt en verwerking	17
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	17
MBO Plantenteelt (en handel)	9
MBO Bloemschikken	9
HAVO	8
MBO Vliegtuigtechniek	8
HBO Internationale agrarische handel	8
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	8
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
HBO Leraar VO exact 1-vak (2e gr.)	44
HBO Veehouderij	11
HBO Diermanagement	11
HBO Docent veehouderij en verwerking	11
MBO Levensmiddelentechnologie	6
MBO Levensmiddelentechnologie	6
HBO Initieel	6
HBO Analytische proces- en laboratoriuminstrumentatie	6

Tabel B2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO Groene ruimte	
HBO Tuin- en landschapsinrichting	36
HBO Land, water en milieubeheer	12
MBO Groene ruimte	11
HBO Bos- en natuurbeheer	10
HBO Docent plantenteelt en verwerking	7
MBO Administratie	6
MBO Bouwkunde	
HBO Bouwkunde	64
MBO Weg- en waterbouwkunde	10
MBO Administratie	5
MBO Werktuigbouwkunde	
HBO Werktuigbouwkunde	41
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	8
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
MBO Bedrijfsmanagement motorvoertuigen	43
HBO Autotechniek	14
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	6
MBO Elektrotechniek	6
MBO Elektrotechniek	
HBO Elektrotechniek	46
HBO Technische bedrijfskunde	10
HBO Computertechniek	5
HBO Hogere informatica	5
MBO Technische informatica	
HBO Hogere informatica	58
HBO Elektrotechniek	9
HBO Informatica en informatiekunde	9
HBO Kort Techniek	6
MBO Installatietechniek	
MBO Kort Oriënteren en schakelen	100
MBO Houtbewerking en woninginrichting	
HBO Architectonische vormgeving	23
HBO Bouwkunde	14
HBO Leraar VO expressie 1-vak (2e gr.)	9
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	9
HBO Kunst en cultuur	9
MBO Techniek	5
MBO Activiteitenbegeleiding	5
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	5
HBO Opleiding voor management, economie en recht	5
HBO Commerciele economie	5
HBO Communicatie	5
HBO Algemene industriele vormgeving	5
HBO Museologie	5

Tabel B2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO Weg- en waterbouwkunde	
HBO Civiele techniek	52
MBO Weg- en waterbouwkunde	15
HBO Geodesie	11
MBO Grafische techniek	
HBO Publiciteits- c.q. grafische vormgeving	20
HBO Technische bedrijfskunde	12
HBO Leraar VO expressie 1-vak (2e gr.)	8
MBO Proces- en laboratoriumtechniek	
HBO Chemische technologie	25
HBO Chemische laboratoriumopleiding	15
HBO Milieukunde	8
HBO Analytische proces- en laboratoriuminstrumentatie	8
HBO Medische laboratoriumopleiding	8
HBO Biologische laboratoriumopleiding	5
MBO Administratie	
HBO Commerciele economie	13
HBO Bedrijfseconomie (ook OU)	9
HBO Opleiding voor management, economie en recht	8
MBO Administratie	6
HBO Accountancy	6
HBO Logistiek en economie	5
MBO Handel	
HBO Commerciele economie	11
HBO Small business	7
HBO Opleiding voor management, economie en recht	6
HBO Facilitaire dienstverlening	6
MBO Horeca	
HBO Hoger hotelonderwijs	34
HBO Facilitaire dienstverlening	14
MBO Administratie	6
HBO Communicatie	6
HBO Publiciteits- c.q. grafische vormgeving	6
HBO Kort Techniek	5
HBO Bedrijfseconomie (ook OU)	5
HBO Commerciele economie	5
MBO Toerisme en recreatie	
HBO Kort Toeristisch en recreatief onderwijs	19
HBO Facilitaire dienstverlening	7
HBO Culturele en maatschappelijke vorming	7
HBO Communicatie	6
HBO Hoger toeristisch en recreatief onderwijs	5
HBO Journalistiek en voorlichting	5
HBO Kort Techniek	5
MBO Verpleging	
HBO Opleiding tot verpleegkundige	85

Tabel B2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO Verzorging	
HBO Opleiding tot verpleegkundige	48
MBO Verpleging	13
MBO Verzorging	6
MBO Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	6
MBO Assisterende beroepen en de gezondheidszorg	
HBO Opleiding tot verpleegkundige	18
MBO Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	14
HBO Mondhygiënist	8
HAVO	6
HBO Voeding en dietetiek	6
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening	6
MBO Activiteitenbegeleiding	
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	54
HBO Culturele en maatschappelijke vorming	8
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening	8
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	8
HBO Leraar VO expressie 1-vak (2e gr.)	7
HBO Opleiding voor ergotherapie	5
MBO Civele en consuptief technische diensten	
HBO Facilitaire dienstverlening	51
HBO	8
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	8
MBO Horeca	8
MBO Toerisme en recreatie	6
MBO Uiterlijke verzorging	6
HBO Communicatie	6
MBO Uiterlijke verzorging	
HAVO	23
MBO Kort Administratie	23
MBO Administratie	23
MBO Uiterlijke verzorging	15
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	15
MBO Mode en Kleding	
HBO Beeldende Kunst en Vormgeving - vrij	16
HBO Modevormgeving	10
HBO Leraar VO expressie 1-vak (2e gr.)	8
HBO Kunst en cultuur	5
HBO Textiele vormgeving	5
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	
HBO Personeel en arbeid	31
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening	27
HBO Sociaal-juridische dienstverlening	15
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	11
MBO Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	27
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	18
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening	13

Tabel B2.2 (vervolg)
Belangrijkste opleidingen van schoolverlaters die een voltijd vervolgopleiding zijn gaan volgen

	%
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	34
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs	26
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening	10
HBO Opleiding tot verpleegkundige	5

De gepresenteerde percentages in deze tabel zijn soms gebaseerd op zeer kleine aantallen.

Tabel B2.3
Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de voltijd vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen

Opleidingsrichting	oordeel goed	vol-doende	matig	slecht	opnieuw kiezen
	%	%	%	%	%
VBO					
Landbouw en natuurlijke omgeving	35	40	18	6	x
Bouwtechniek	46	29	17	8	90
Consumptieve techniek	50	42	8	0	82
Handel	41	29	16	14	80
Verzorging	39	41	12	8	71
MBO-kort					
Oriënteren en schakelen	46	39	14	2	x
Plantenteelt (en handel)	0	35	35	30	x
Veehouderij	67	0	0	33	x
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	11	22	56	11	x
Groene ruimte	66	0	34	0	x
Werktuigbouwkunde	55	25	20	0	x
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	0	0	50	50	x
Elektrotechniek	46	22	32	0	x
Administratie	35	32	17	16	x
Handel	50	33	14	3	x
Horeca	4	69	8	18	x
Verzorging	53	25	17	6	x
Civiele en consumptief technische diensten	49	39	0	12	x
MBO-tussen en -lang					
Plantenteelt (en handel)	24	51	12	12	x
Veehouderij	23	27	37	13	x
Levensmiddelentechnologie	49	29	12	10	x
Bloemschikken	18	0	45	36	x
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	24	24	29	24	x
Groene ruimte	22	52	19	8	x
Bouwkunde	46	38	12	4	x
Werktuigbouwkunde	44	45	8	3	x
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	53	35	3	9	x
Elektrotechniek	36	42	16	6	x
Technische informatica	50	28	19	3	x
Installatietechniek	0	100	0	0	x
Houtbewerking en woninginrichting	41	35	18	6	x
Weg- en waterbouwkunde	45	46	6	3	x
Grafische techniek	20	44	20	16	x
Proces- en laboratoriumtechniek	57	23	18	3	x
Administratie	44	34	15	7	x
Handel	28	43	19	10	x
Horeca	32	41	25	3	x

x = vraag niet opgenomen

Zie ook toelichting bladzijde 10. De gepresenteerde percentages in deze tabel zijn soms gebaseerd op zeer kleine aantallen.

Tabel B2.4
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale vervolgonderwijs

	%
VBO Landbouw en natuurlijke omgeving	
LOBAS	51
SBW	9
Transport en logistiek	9
L-OVD	9
SOM	7
OCH	6
SVB	4
SVK	3
OVDB	1
VBO Bouwtechniek	
SVB	31
SVS	31
SH&M	12
INNOVAM	6
Transport en logistiek	6
LLW rest	6
LLW/In-service rest	6
VBO Consumptieve techniek	
OCH	48
SOBEB	36
L-OVD	6
SVO	3
SVK	3
LLW rest	3
VBO Handel	
L-OVD	45
INNOVAM	17
OCH	17
ECABO	15
SVK	7
VBO Verzorging	
OCH	26
SVK	21
L-OVD	21
In-service Ziekenverzorgende	16
OVDB	16
MBO Kort Oriënteren en schakelen	
OCH	28
OVDB	20
ECABO	12
L-OVD	12
SVK	8
In-service verpleegkundige A	8
In-service Ziekenverzorgende	8
LLW/In-service rest	4
MBO Kort Plantenteelt (en handel)	
LOBAS	57
SBW	32
SOM	11

Tabel B2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale vervolgonderwijs

	%
MBO Kort Veehouderij	
LOBAS	67
Transport en logistiek	33
MBO Kort Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
SVO	100
MBO Kort Groene ruimte	
LOBAS	82
SVB	18
MBO Kort Werktuigbouwkunde	
SOM	84
INNOVAM	10
LLW rest	5
MBO Kort Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
INNOVAM	89
SOM	11
MBO Kort Elektrotechniek	
VEV	80
INTECHNIUM	7
LLW rest	7
SOM	4
L-OVD	1
MBO Kort Administratie	
ECABO	95
L-OVD	5
MBO Kort Handel	
L-OVD	79
SVB	10
VEV	4
LLW rest	4
In-service Ziekenverzorgende	3
MBO Kort Horeca	
OCH	98
SVB	2
MBO Kort Verzorging	
OVDB	62
In-service Ziekenverzorgende	38
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	
OCH	73
ECABO	10
SOBEB	8
In-service Ziekenverzorgende	8

Tabel B2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale vervolgonderwijs

	%
MBO Plantenteelt (en handel)	
LOBAS	55
SOM	18
SVS	9
ECABO	9
LLW rest	9
MBO Veehouderij	
LOBAS	37
SOM	24
SBW	15
Transport en logistiek	10
SVS	5
ECABO	5
OVDB	3
In-service Ziekenverzorgende	3
MBO Levensmiddelentechnologie	
VAPRO	50
In-service Ziekenverzorgende	50
MBO Bloemschikken	
LOBAS	75
OVDB	25
MBO Groene ruimte	
LOBAS	66
LLW rest	19
VOC-car	7
SBW	7
MBO Bouwkunde	
SVB	81
ECABO	19
MBO Werktuigbouwkunde	
SOM	75
INNOVAM	16
VEV	9
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
INNOVAM	59
VEV	27
Transport en logistiek	13
VOC-car	1
MBO Elektrotechniek	
VEV	76
ECABO	17
SOM	3
LLW rest	3

Tabel B2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale vervolgonderwijs

	%
MBO Installatietechniek	
VEV	38
INTECHNIUM	25
LLW rest	25
SBW	13
MBO Houtbewerking en woninginrichting	
In-service Ziekenverzorgende	100
MBO Proces- en laboratoriumtechniek	
ECABO	40
SVB	32
INTECHNIUM	16
SOM	12
MBO Administratie	
ECABO	61
Transport en logistiek	17
SVB	9
LLW rest	9
OVDB	5
MBO Handel	
ECABO	50
L-OVD	12
LOBAS	8
SOM	8
SVO	8
VEV	6
VOC/BETEX	4
OVDB	4
MBO Toerisme en recreatie	
In-service Ziekenverzorgende	100
MBO Verpleging	
In-service Z-verpleegkundige	47
In-service verpleegkundige A	36
In-service verpleegkundige B	14
In-service Ziekenverzorgende	2
In-service rest	1
MBO Verzorging	
In-service Ziekenverzorgende	68
In-service verpleegkundige A	17
In-service Z-verpleegkundige	5
OVDB	5
In-service rest	2
LOBAS	1
LLW rest	1
LLW/In-service rest	1

Tabel B2.4 (vervolg)
Doorstroom van schoolverlaters naar het duale vervolgonderwijs

	%
MBO Assisterende beroepen en de gezondheidszorg	
In-service verpleegkundige A	40
OVDB	37
In-service Operatie-assistent	16
SVGB	7
MBO Activiteitenbegeleiding	
In-service Z-verpleegkundige	37
In-service Ziekenverzorgende	26
In-service verpleegkundige B	16
In-service verpleegkundige A	12
LOBAS	9
MBO Civele en consumptief technische diensten	
OCH	47
In-service verpleegkundige A	30
SVB	23
MBO Uiterlijke verzorging	
SVK	60
ECABO	20
In-service Ziekenverzorgende	20
MBO Mode en Kleding	
SVS	33
ECABO	33
OCH	33
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	
VOC-car	100
MBO Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	
In-service Z-verpleegkundige	100
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	
In-service Z-verpleegkundige	66
In-service Ziekenverzorgende	15
In-service verpleegkundige B	5
In-service verpleegkundige A	3
OVDB	2
SVGB	2
L-OVD	2
SVO	2
LOBAS	1
In-service rest	1

De gepresenteerde percentages in deze tabel zijn soms gebaseerd op zeer kleine aantallen.

Tabel B2.5
Oordeel van schoolverlaters over de aansluiting van de afgesloten opleiding met de duale vervolgopleiding en het percentage schoolverlaters dat deze duale vervolgopleiding achteraf bezien opnieuw zou kiezen

Opleidingsrichting	oordeel goed	vol-doende	matig	slecht	opnieuw kiezen
	%	%	%	%	%
VBO					
Landbouw en natuurlijke omgeving	36	49	3	11	x
Bouwtechniek	56	31	12	0	93
Consumptieve techniek	52	18	15	15	71
Handel	40	42	0	18	75
Verzorging	37	32	31	0	80
MBO-kort					
Oriënteren en schakelen	46	38	9	8	x
Plantenteelt (en handel)	57	32	11	0	x
Veehouderij	50	0	0	50	x
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	0	0	0	100	x
Groene ruimte	54	9	18	18	x
Werktuigbouwkunde	61	28	10	0	x
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	57	29	0	14	x
Elektrotechniek	16	59	16	9	x
Administratie	29	43	23	5	x
Handel	38	34	10	17	x
Horeca	38	38	14	10	x
Verzorging	47	46	7	0	x
Civiele en consumptief technische diensten	53	25	22	0	x
MBO-tussen en -lang					
Plantenteelt (en handel)	44	33	11	11	x
Veehouderij	24	36	21	19	x
Levensmiddelentechnologie	50	0	0	50	x
Bloemschikken	26	49	25	0	x
Groene ruimte	39	15	0	46	x
Bouwkunde	50	25	0	25	x
Werktuigbouwkunde	41	36	5	18	x
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	29	28	41	2	x
Elektrotechniek	29	40	16	16	x
Installatietechniek	29	43	0	29	x
Proces- en laboratoriumtechniek	32	12	16	40	x
Administratie	42	48	9	0	x
Handel	32	51	11	7	x
Toerisme en recreatie	0	0	0	100	x
Verpleging	56	18	22	5	x
Verzorging	56	36	6	3	x
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	50	43	0	7	x
Activiteitenbegeleiding	45	42	0	14	x

x = vraag niet opgenomen

Zie ook toelichting bladzijde 16. De gepresenteerde percentages in deze tabellen zijn soms gebaseerd op zeer kleine aantallen.

Tabel B3.1
Werkloosheid en gemiddelde intredewerkloosheid van schoolverlaters die zich aanbieden op de arbeidsmarkt

Opleidingsrichting	werkloosheid %	intredewerkloosheid maanden
VBO		
Landbouw en natuurlijke omgeving	4	0,9
Bouwtechniek	4	1,9
Consumptieve techniek	14	2,0
Handel	8	3,2
Verzorging	22	0,8
MBO-kort		
Oriënteren en schakelen	15	3,2
Plantenteelt (en handel)	8	1,1
Veehouderij	4	0,9
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	4	1,8
Groene ruimte	12	0,6
Werktuigbouwkunde	4	3,4
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	7	0,8
Elektrotechniek	9	1,1
Administratie	13	1,5
Handel	10	2,6
Horeca	5	0,3
Verzorging	11	2,1
Civiele en consumptief technische diensten	29	2,4
MBO-tussen en -lang		
Plantenteelt (en handel)	7	0,8
Veehouderij	2	0,4
Levensmiddelentechnologie	10	0,9
Bloemschikken	4	0,6
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	6	1,5
Groene ruimte	6	1,1
Bouwkunde	4	0,6
Werktuigbouwkunde	2	0,3
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	21	3,2
Elektrotechniek	6	0,8
Technische informatica	2	0,4
Installatietechniek	0	0,3
Houtbewerking en woninginrichting	9	1,0
Weg- en waterbouwkunde	1	0,4
Grafische techniek	9	0,9
Proces- en laboratoriumtechniek	6	1,5
Administratie	6	0,9
Handel	8	1,0
Horeca	4	0,6
Toerisme en recreatie	5	0,9
Verpleging	4	0,8
Verzorging	6	0,8
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	7	1,0
Activiteitenbegeleiding	7	1,1
Civiele en consumptief technische diensten	5	1,5
Uiterlijke verzorging	13	1,7
Mode en kleding	11	1,3
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	17	2,3
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	6	1,4
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	10	1,1

Zie ook toelichting bladzijde 17

Tabel B3.2
Aard van het dienstverband van werkende schoolverlaters

Opleidingsrichting	leer/werk-overeenkomst %	uitzend-bureau %	loondienst werkgever %	oproep- of nul-uren contract %	werkervarings-project %	bedrijf ouders/partner %	eigen bedrijf/ free-lance %
VBO							
Landbouw en natuurlijke omgeving	36	11	39	4	3	6	0
Bouwtechniek	48	14	33	0	0	0	5
Consumptieve techniek	60	8	28	0	4	0	0
Handel	5	10	68	8	10	0	0
Verzorging	43	14	33	0	9	0	0
MBO-kort							
Oriënteren en schakelen	24	5	53	3	13	3	0
Plantenteelt (en handel)	5	9	66	0	5	9	6
Veehouderij	10	38	48	0	0	5	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	9	4	77	4	5	0	0
Groene ruimte	28	33	33	0	0	0	6
Werktuigbouwkunde	24	10	55	12	0	0	0
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	15	31	54	0	0	0	0
Elektrotechniek	9	24	61	2	0	2	0
Administratie	2	22	58	3	13	0	2
Handel	9	12	60	8	10	1	0
Horeca	59	0	35	3	3	0	0
Verzorging	20	27	32	14	7	0	0
Civiele en consumptief technische diensten	41	5	39	0	14	0	0
MBO-tussen en -lang							
Plantenteelt (en handel)	1	10	58	1	0	16	14
Veehouderij	4	7	63	5	1	7	12
Levensmiddelentechnologie	2	23	65	5	2	2	0
Bloemschikken	2	7	76	3	0	2	10
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	0	5	86	2	2	5	0
Groene ruimte	3	3	82	0	0	5	7

Tabel B3.2 (vervolg)
Aard van het dienstverband van werkende schoolverlaters

Opleidingsrichting	leer/werk-overeenkomst %	uitzend-bureau %	loondienst werkgever %	oproep- of nul-uren contract %	werkervarings-project %	bedrijf ouders/partner %	eigen bedrijf/ free-lance %
Bouwkunde	3	13	80	0	2	2	1
Werktuigbouwkunde	5	16	76	0	0	2	1
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	24	10	58	8	0	0	0
Elektrotechniek	3	24	69	1	1	2	1
Technische informatica	0	3	98	0	0	0	0
Installatietechniek	32	11	58	0	0	0	0
Houtbewerking en woninginrichting	1	3	76	1	0	7	12
Weg- en waterbouwkunde	0	16	81	0	0	3	0
Grafische techniek	0	8	81	2	0	3	6
Proces- en laboratoriumtechniek	2	28	64	3	3	1	0
Administratie	1	13	81	2	1	1	1
Handel	1	9	77	6	1	3	4
Horeca	0	7	86	4	0	2	1
Toerisme en recreatie	0	11	85	3	0	0	1
Verpleging	32	1	53	12	0	0	2
Verzorging	24	2	54	18	1	0	1
Assisterende beroepen in de gezond-heidszorg	2	4	89	3	1	0	0
Activiteitenbegeleiding	4	2	72	19	2	0	1
Civiele en consumptief technische diensten	5	20	58	6	11	0	0
Uiterlijke verzorging	3	12	66	15	1	0	3
Mode en kleding	1	14	76	6	1	2	0
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	1	22	63	10	3	0	0
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	10	9	55	19	7	0	0
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	15	6	54	20	4	0	0

Tabel B3.3
Percentage werkende schoolverlaters met een flexibele aanstelling

Opleidingsrichting	%
VBO	
Landbouw en natuurlijke omgeving	29
Bouwtechniek	15
Consumptieve techniek	21
Handel	34
Verzorging	19
MBO-kort	
Oriënteren en schakelen Orienteren en schakelen	24
Plantenteelt (en handel)	24
Veehouderij	43
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	36
Groene ruimte	65
Werktuigbouwkunde	22
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	50
Elektrotechniek	39
Administratie	42
Handel	41
Horeca	7
Verzorging	54
Civiele en consumptief technische diensten	20
MBO-tussen en -lang	
Plantenteelt (en handel)	29
Veehouderij	26
Levensmiddelentechnologie	31
Bloemschikken	11
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	27
Groene ruimte	22
Bouwkunde	24
Werktuigbouwkunde	24
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	18
Elektrotechniek	31
Technische informatica	10
Installatietechniek	21
Houtbewerking en woninginrichting	26
Weg- en waterbouwkunde	18
Grafische techniek	15
Proces- en laboratoriumtechniek	34
Administratie	27
Handel	23
Horeca	22
Toerisme en recreatie	25
Verpleging	27
Verzorging	29
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	13
Activiteitenbegeleiding	29
Civiele en consumptief technische diensten	45
Uiterlijke verzorging	44
Mode en kleding	36
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	40
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	38
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	35

Zie ook toelichting bladzijde 20

Tabel B3.4
Wijze van verkrijgen van een baan

Opleidingsrichting	arbeids-bureau	uitzend-bureau	adver-tentie	open sollicita-	stage	docent/ ver. van afgestud./ alumni-bureau ed.	bedrijven informatie dagen	eerder werk / interne vacature	familie/ vrienden/ kennissen	zelf bedrijf begonnen	anders
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
MBO-kort											
Oriënteren en schakelen	7	9	2	18	13	5	0	2	22	0	20
Plantenteelt (en handel)	13	11	11	5	23	0	0	14	11	0	13
Veehouderij	0	38	10	5	10	5	0	0	24	5	5
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	0	4	18	4	13	4	0	13	28	0	14
Groene ruimte	15	25	5	5	35	0	0	0	10	5	0
Werktuigbouwkunde	4	13	2	0	39	0	0	12	18	0	12
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	0	46	8	31	8	0	0	0	8	0	0
Elektrotechniek	13	23	6	5	15	0	4	1	24	0	9
Administratie	9	26	13	9	10	0	0	2	14	4	12
Handel	22	17	9	10	16	2	0	0	11	0	14
Horeca	10	1	4	34	7	3	0	7	10	0	25
Verzorging	12	23	15	18	12	0	2	10	2	0	7
Civiele en consumptief technische diensten	5	8	0	8	32	15	4	0	21	0	7
MBO-tussen en -lang											
Plantenteelt (en handel)	2	8	8	11	15	0	0	1	18	11	26
Veehouderij	4	7	14	12	9	2	1	4	24	9	16
Levensmiddelentechnologie	4	42	18	9	7	0	0	4	13	0	2
Bloemschikken	3	10	20	8	33	0	0	3	13	5	5
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	9	4	18	11	33	2	0	7	13	0	2
Groene ruimte	6	3	11	15	32	0	0	6	14	7	6
Bouwkunde	7	29	9	14	16	6	1	1	7	0	11
Werktuigbouwkunde	7	26	8	12	17	3	0	3	19	0	5
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	8	10	5	10	17	7	0	7	33	0	2

Tabel B3.4 (vervolg)
Wijze van verkrijgen van een baan

Opleidingsrichting	arbeids-bureau	uitzend-bureau	adver-tentie	open sollicita-	stage	docent/ ver. van afgestud./ alumni-bureau ed.	bedrijven informatie dagen	eerder werk / interne vacature	familie/ vrienden/ kennissen	zelf bedrijf begonnen	anders
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Elektrotechniek	12	31	15	11	16	0	0	3	4	2	5
Technische informatica	7	32	10	12	17	0	0	2	15	0	5
Installatietechniek	5	16	5	16	26	0	0	0	16	0	16
Houtbewerking en woninginrichting	10	5	10	8	33	6	0	0	8	14	5
Weg- en waterbouwkunde	4	26	6	21	19	4	3	3	7	0	7
Grafische techniek	9	12	26	15	17	0	0	2	8	8	3
Proces- en laboratoriumtechniek	7	35	12	5	22	4	1	1	8	0	5
Administratie	10	36	17	10	6	3	0	5	9	1	3
Handel	9	15	15	11	12	2	1	6	18	3	8
Horeca	4	12	28	22	9	0	0	3	14	1	7
Toerisme en recreatie	5	21	15	19	29	0	0	2	4	1	3
Verpleging	12	7	21	34	10	1	1	7	4	1	3
Verzorging	5	6	11	40	21	2	0	7	3	0	4
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	4	9	23	20	19	7	0	6	7	0	6
Activiteitenbegeleiding	4	5	25	23	16	0	0	5	8	0	14
Civiele en consumptief technische diensten	8	15	9	19	11	7	0	0	12	0	19
Uiterlijke verzorging	11	12	29	18	10	0	0	0	13	3	4
Mode en kleding	10	16	17	12	15	5	0	3	15	0	7
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	3	24	16	10	16	0	0	13	4	0	13
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	8	14	25	7	16	3	0	3	7	0	16
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	8	10	14	33	15	1	1	4	6	0	8

Tabel B3.5
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
VBO Landbouw en natuurlijke omgeving	
Ov. gespec. detailh. in winkel	18
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	10
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	8
Niet-gespec. detailh. in winkel	7
Vervoer over weg	6
Akker-/tuinbouw	5
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	5
VBO Bouwtechniek	
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	32
Afwerken gebouwen	23
Vervaard. meubels	9
Bouwnijverheid	9
Akker-/tuinbouw	5
Uitgeverijen	5
Handel in/repar. auto s (1)	5
Niet-gespec. detailh. in winkel	5
Ov. gespec. detailh. in winkel	5
Activ. tbv of verwant aan financ. instell. (niet verzek. ed)	5
VBO Consumptieve techniek	
Vervaard. ov. voedingsmid.	22
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	22
Hotels/pensions/conferentie-oorden	19
Overheidsdienst.	7
Welzijnszorg	7
VBO Handel	
Ov. gespec. detailh. in winkel	45
Niet-gespec. detailh. in winkel	11
Post-/koeriersdiensten	11
Ov. zakelijke dienstverl. n.e.g.	11
VBO Verzorging	
Welzijnszorg	29
Ov. dienstverlening	17
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	13
Niet-gespec. detailh. in winkel	8
MBO Kort Oriënteren en schakelen	
Niet-gespec. detailh. in winkel	17
Welzijnszorg	12
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	9
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
Gezondheidszorg	5
Vervaard. med. appar./instrum./orthop./prothese-art.	5
Afwerken gebouwen	5
Grooth. intermediaire goederen (excl. agrar.)/afval/schroot	5
Detailh. farmac./med. art./parfum/cosmet. in winkel	5
Vervoer over weg	5
Basisonderwijs voor leerplichtingen/speciaal onderwijs	5

Tabel B3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Kort Plantenteelt (en handel)	
Akker-/tuinbouw	44
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	22
Grooth. landbouwprod./lev. dieren	6
Ov. dienstverlening	6
Verhuur bouw-/sloopmachines met bedienend personeel	5
MBO Kort Veehouderij	
Slachterijen/vleesverwerking	19
Akker-/tuinbouw	10
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	10
Niet-gespec. detailh. in winkel	10
Ov. gespec. detailh. in winkel	10
Fokken/houden dieren	5
Akker- en/of tuinb. comb. met fokken/houden dieren	5
Vervaard. diervoeder	5
Vervaard. houten emballage	5
Vervaard. mach./appar.	5
Vervaard. landbouwmach./-werkt.	5
Handel in/repar. auto s (1)	5
Grooth. intermediaire goederen (excl. agrar.)/afval/schroot	5
Veterinaire diensten	5
MBO Kort Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
Veterinaire diensten	18
Niet-gespec. detailh. in winkel	14
Akker-/tuinbouw	13
Ov. gespec. detailh. in winkel	9
Sport	5
MBO Kort Groene ruimte	
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	55
Akker-/tuinbouw	15
Ov. gespec. detailh. in winkel	10
Openbaar bestuur	10
Vervaard. diervoeder	5
Laad-/los-/overslagactiv./opslag	5
MBO Kort Werktuigbouwkunde	
Vervaard. mach.prod./toepas.mech.energ.(excl.motorvoert.ed)	12
Vervaard. prod. metaal (excl. mach./transportmid.)	10
Industrie onbekend	10
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	10
Hotels/pensions/conferentie-oorden	10
Overheidsdienst.	10
Vervaard. ov. mach./appar. voor alg. gebr.	7
MBO Kort Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
Handel in/repar. auto s (1)	46
Aardolieverw.	8
Vervaard. metalen constructiew./ramen/deuren/kozijnen	8
Handel in/repar. auto s/motorfiets.;benzineservicestations	8
Grooth. voedings-/genotmid.	8
Vervoer over weg	8
Openbaar bestuur	8
Overheidsdienst.	8

Tabel B3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Kort Elektrotechniek	
Bouwinstallatie	41
Overheidsdienst.	9
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
Gezondheidszorg	5
Milieudienstverlening	5
MBO Kort Administratie	
Openbaar bestuur	9
Rechtsk. dienstverl./account./belastingconsul./holdings ed	7
Ov. gespec. detailh. in winkel	6
Vervaard. ov. voedingsmid.	6
Overheidsdienst.	5
MBO Kort Handel	
Ov. gespec. detailh. in winkel	29
Niet-gespec. detailh. in winkel	13
Gespec. detailh. voed.-/genotmid. in winkel	9
MBO Kort Horeca	
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	30
Hotels/pensions/conferentie-oorden	30
Niet-gespec. detailh. in winkel	10
MBO Kort Verzorging	
Welzijnszorg	53
Niet-gespec. detailh. in winkel	8
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	
Welzijnszorg	36
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	21
Vervaard. ov. voedingsmid.	13
Hotels/pensions/conferentie-oorden	13
Niet-gespec. detailh. in winkel	5
MBO Plantenteelt (en handel)	
Akker-/tuinbouw	60
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	13
MBO Veehouderij	
Fokken/houden dieren	30
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	22
Akker-/tuinbouw	8
MBO Levensmiddelentechnologie	
Vervaard. ov. voedingsmid.	18
Slachterijen/vleesverwerking	11
Groente-/fruitverwerking	11
Vervaard. zuivelprodukten	9
Niet-gespec. detailh. in winkel	7
MBO Bloemschikken	
Ov. gespec. detailh. in winkel	72
Akker-/tuinbouw	7

Tabel B3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
Ov. gespec. detailh. in winkel	24
Veterinaire diensten	20
Natuurwet. speur-/ontwikkelingsw.	9
Cult. uitl.centra/openb. arch./musea/dieren-/plantentuin ed	9
Fokken/houden dieren	7
MBO Groene ruimte	
Dienstverl. tbv landb. (excl. veterin.dienst.)	67
Ov. gespec. detailh. in winkel	11
MBO Bouwkunde	
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	43
Architecten-/ingenieurs-/ov. techn.ontw.-/teken-/adviesbur.	15
Vervaard. timmerw.	8
Openbaar bestuur	6
MBO Werktuigbouwkunde	
Vervaard. metalen constructiew./ramen/deuren/kozijnen	9
Bouwinstallatie	9
Vervaard. mach./appar.	7
Vervaard. ov. mach./appar. voor alg. gebr.	7
Grooth. mach./appar./toebehoren	6
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
Handel in/repar. auto s (1)	23
Vervaard. schakel-/verdeelinricht.	14
Grooth. mach./appar./toebehoren	9
Bouwinstallatie	8
Vervoer over weg	8
Architecten-/ingenieurs-/ov. techn.ontw.-/teken-/adviesbur.	8
Grooth. intermediaire goederen (excl. agrar.)/afval/schroot	7
Reiniging gebouwen/transportmid. ed	7
Overheidsdienst.	7
MBO Elektrotechniek	
Bouwinstallatie	25
Telecommunicatie	7
Grooth. mach./appar./toebehoren	5
Overheidsdienst.	5
MBO Technische informatica	
Systeemontwikkelings-/systeemanalyse-/programmeerdienst.	24
Adviesbur. op gebied automat./systeemh.	22
Grooth. mach./appar./toebehoren	12
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
Overheidsdienst.	7
Bouwinstallatie	5
Onderwijs	5

Tabel B3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Installatietechniek	
Bouwinstallatie	56
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	11
Vervaard. ov. mach./appar. voor alg. gebr.	6
Vervaard. landbouwmach./-werkt.	6
Vervaard. ov. elektr. benodigdh. n.e.g.	6
Vervoer per spoor	6
Telecommunicatie	6
Verhuur onroerend goed	6
MBO Houtbewerking en woninginrichting	
Vervaard. meubels	44
Ov. gespec. detailh. in winkel	14
Grooth. intermediaire goederen (excl. agrar.)/afval/schroot	6
Vervaard. timmerw.	5
Scheepsbouw/-reparatie	5
MBO Weg- en waterbouwkunde	
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	37
Architecten-/ingenieurs-/ov. techn.ontw.-/teken-/adviesbur.	28
Openbaar bestuur	12
Overheidsdienst.	7
MBO Grafische techniek	
Drukkerijen/aanverwante activ.	51
Reklamebureaus ed	31
Uitgeverijen	6
MBO Proces- en laboratoriumtechniek	
Gezondheidszorg	23
Vervaard. farmac. prod.	10
Natuurwet. speur-/ontwikkelingsw.	5
Vervaard. chem. prod.	5
MBO Administratie	
Rechtsk. dienstverl./account./belastingconsul./holdings ed	11
Ov. gespec. detailh. in winkel	5
Geldscheppende financ. instell.	5
MBO Handel	
Ov. gespec. detailh. in winkel	30
Niet-gespec. detailh. in winkel	14
MBO Horeca	
Hotels/pensions/conferentie-oorden	52
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	13
Vervoer door lucht	8
MBO Toerisme en recreatie	
Reisorgan./-bemid.;informatieverstrek. op gebied toerisme	35
Hotels/pensions/conferentie-oorden	15
Vervoer door lucht	8

Tabel B3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Verpleging	
Welzijnszorg	55
Gezondheidszorg	36
MBO Verzorging	
Welzijnszorg	67
Gezondheidszorg	22
MBO Assisterende beroepen en de gezondheidszorg	
Gezondheidszorg	53
Detailh. farmac./med. art./parfum/cosmet. in winkel	34
MBO Activiteitenbegeleiding	
Welzijnszorg	78
Gezondheidszorg	9
MBO Civele en consuptief technische diensten	
Welzijnszorg	18
Gezondheidszorg	13
Restaurants/cafetaria's/snackbars ed	10
Kantines/catering	7
Overheidsdienst.	6
Hotels/pensions/conferentie-oorden	6
Burgerl./utilit.;grond-/water-/wegenb. (excl. grondverz.)	5
Reiniging gebouwen/transportmid. ed	5
MBO Uiterlijke verzorging	
Ov. dienstverlening	37
Detailh. farmac./med. art./parfum/cosmet. in winkel	20
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
MBO Mode en Kleding	
Ov. gespec. detailh. in winkel	51
Grooth. ov. consumentenart.	8
Niet-gespec. detailh. in winkel	6
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	
Verpl. soc. verzekeringen	20
Uitzendbur./uitleenbedr./arbeidsbemid./testen/werven/select.	14
Openbaar bestuur	8
Ov. gespec. detailh. in winkel	7
Welzijnszorg	7
Vervoer over weg	5
Vervaard. ov. voedingsmid.	5
Gezondheidszorg	5
MBO Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	
Welzijnszorg	56
Basisonderwijs voor leerplichtingen/speciaal onderwijs	9
Slachterijen/vleesverwerking	5
Vervaard. med. appar./instrum./orthop./prothese-art.	5
Cafes ed	5

Tabel B3.5 (vervolg)
Belangrijkste bedrijfsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	
Welzijnszorg	70
Basisonderwijs voor leerplichtingen/speciaal onderwijs	6

Zie ook toelichting bladzijde 25

Tabel B3.6
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
VBO Landbouw en natuurlijke omgeving	
Verkopers	25
Agrarische arbeider	22
Elementaire beroepen	10
Hulpkrachten horeca en verzorging	7
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	7
VBO Bouwtechniek	
Bouwvakkers	64
Aannemers en installateurs	9
Elementaire beroepen	5
Agrarische arbeider	5
Assembleurs	5
Chauffeurs	5
Verkopers	5
Commercieel employes	5
VBO Consumptieve techniek	
Hulpkrachten horeca en verzorging	52
Bakkers en slagers	11
Elementaire beroepen	7
Verkopers	7
Aspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	7
VBO Handel	
Verkopers	62
Receptionisten en administratieve employés	19
Chauffeurs	10
Hulpkrachten horeca en verzorging	7
VBO Verzorging	
Hulpkrachten horeca en verzorging	42
Elementaire beroepen	13
Verkopers	12
Receptionisten en administratieve employés	8
MBO Kort Oriënteren en schakelen	
Elementaire beroepen	19
Hulpkrachten horeca en verzorging	19
Verkopers	16
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	7
Agrarische arbeider	5
Receptionisten en administratieve employés	5
Productiemedewerker	5
Confectie-arbeiders	5
Monteurs	5
MBO Kort Plantenteelt (en handel)	
Agrarische arbeider	44
Landbouwmachinebestuurders en vissers	15
Elementaire beroepen	14
Kantoorhulpen, inpakkers en colporteurs	6
Chauffeurs	5
Agrarische bedrijfshoofden	5
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	5

Tabel B3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Kort Veehouderij	
Agrarische arbeider	24
Productiemedewerker	19
Verkopers	14
Elementaire beroepen	10
Landbouwmachinebestuurders en vissers	10
Bouwvakkers	5
Assembleurs	5
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	5
Mechanisch operators	5
Verplegenden en doktersassistenten	5
MBO Kort Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
Verplegenden en doktersassistenten	22
Agrarische arbeider	19
Verkopers	19
Receptionisten en administratieve employés	9
Hulpkrachten horeca en verzorging	9
MBO Kort Groene ruimte	
Agrarische bedrijfshoofden	53
Agrarische arbeider	32
Landbouwmachinebestuurders en vissers	10
Kantoorhulpen, inpakkers en colporteurs	5
MBO Kort Werktuigbouwkunde	
Bankwerkers en lassers	26
Metaalarbeiders	18
Monteurs	16
Bouwvakkers	14
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	10
Aannemers en installateurs	7
MBO Kort Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
Monteurs	46
Elementaire beroepen	31
Metaalarbeiders	8
Chauffeurs	8
Aannemers en installateurs	8
MBO Kort Elektrotechniek	
Elektromonteurs	37
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	13
Bouwvakkers	9
Aspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	5
Elektronicamonteurs	5
Elementaire beroepen	5
Aannemers en installateurs	5
MBO Kort Administratie	
Receptionisten en administratieve employés	36
Boekhouders en secretaresses	16
Verkopers	12
Elementaire beroepen	8

Tabel B3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Kort Handel	
Verkopers	51
Chauffeurs	11
Hulpkrachten horeca en verzorging	5
Elementaire beroepen	5
MBO Kort Horeca	
Hulpkrachten horeca en verzorging	51
Verzorgend personeel	25
Verkopers	11
Aspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachten	5
MBO Kort Verzorging	
Verzorgend personeel	20
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	19
Hulpkrachten horeca en verzorging	15
Verkopers	13
Elementaire beroepen	10
Productiemedewerker	5
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	
Hulpkrachten horeca en verzorging	63
Bakkers en slagers	13
Verzorgend personeel	7
Elementaire beroepen	5
MBO Plantenteelt (en handel)	
Agrarische arbeider	51
Agrarische bedrijfshoofden	18
Elementaire beroepen	7
Verkopers	5
Landbouwmachinebestuurders en vissers	5
MBO Veehouderij	
Agrarische arbeider	41
Landbouwmachinebestuurders en vissers	11
Agrarische bedrijfshoofden	9
Verkopers	6
Chauffeurs	5
MBO Levensmiddelentechnologie	
Procesoperators	24
Laboranten	22
Mechanisch operators	16
Elementaire beroepen	7
Verkopers	7
Kantoorhulpen, inpakkers en colporteurs	7
MBO Bloemschikken	
Verkopers	57
Agrarische vakkrachten	10
Winkeliers	7
Agrarische arbeider	7
Agrarische bedrijfshoofden	5
Hulpkrachten horeca en verzorging	5

Tabel B3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
Verkopers	24
Verplegenden en doktersassistenten	22
Agrarische arbeider	18
Agrarische vakkrachten	11
MBO Groene ruimte	
Agrarische bedrijfshoofden	61
Agrarische arbeider	9
Landbouwmachinebestuurders en vissers	5
MBO Bouwkunde	
Aannemers en installateurs	66
Productieplanners	7
Bouwvakkers	5
MBO Werktuigbouwkunde	
Monteurs	38
Metaalarbeiders	11
Bankwerkers en lassers	8
Aannemers en installateurs	8
Elektromonteurs	6
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
Monteurs	26
Elektromonteurs	15
Elementaire beroepen	14
Metaalarbeiders	8
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	8
Receptionisten en administratieve employés	7
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	7
Aspirant politieagenten, soldaten en beveiligingshulpkrachte	7
MBO Elektrotechniek	
Elektromonteurs	47
Monteurs	14
Elektronicamonteurs	10
Programmeurs	5
MBO Technische informatica	
Programmeurs	68
Elektronicamonteurs	10
Monteurs	5
MBO Installatietechniek	
Elektromonteurs	42
Bouwvakkers	21
Aannemers en installateurs	11
Productiemedewerker	5
Metaalarbeiders	5
Monteurs en controleurs elektrotechnische producten	5
Monteurs	5
Elektronicamonteurs	5

Tabel B3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Houtbewerking en woninginrichting	
Aannemers en installateurs	47
Verkopers	9
Commercieel employes	8
Bouwvakkers	5
Confectie-arbeiders	5
Monteurs	5
MBO Weg- en waterbouwkunde	
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	43
Aannemers en installateurs	38
MBO Grafische techniek	
Grafisch productiepersoneel	29
Grafische vakkrachten	29
Grafisch ontwerpers	26
MBO Proces- en laboratoriumtechniek	
Laboranten	33
Apothekersassistenten en medisch laboranten	15
Procesoperators	14
Bouwvakkers	5
MBO Administratie	
Boekhouders en secretaresses	34
Receptionisten en administratieve employés	21
Commercieel employes	14
Verkopers	7
MBO Handel	
Verkopers	34
Winkeliers	17
Receptionisten en administratieve employés	8
Commercieel employes	7
Elementaire beroepen	7
Boekhouders en secretaresses	7
MBO Horeca	
Hulpkrachten horeca en verzorging	26
Bedrijfshoofden horeca	19
Receptionisten en administratieve employés	16
Verzorgend personeel	9
Stewards	8
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	7
MBO Toerisme en recreatie	
Commercieel employes	43
Receptionisten en administratieve employés	28
Stewards	8
Boekhouders en secretaresses	7

Tabel B3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Verpleging	
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	25
Verplegenden en doktersassistenten	22
Ziekenverzorgenden	19
Hulpkrachten horeca en verzorging	15
Verzorgend personeel	12
MBO Verzorging	
Verzorgend personeel	42
Verpleeghulpen en leerling-verpleegkundigen	16
Verplegenden en doktersassistenten	13
Ziekenverzorgenden	12
Hulpkrachten horeca en verzorging	7
MBO Assisterende beroepen en de gezondheidszorg	
Verplegenden en doktersassistenten	49
Apothekersassistenten en medisch laboranten	31
Verkopers	6
MBO Activiteitenbegeleiding	
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	63
Verzorgend personeel	13
MBO Civele en consumptief technische diensten	
Hulpkrachten horeca en verzorging	49
Elementaire beroepen	8
MBO Uiterlijke verzorging	
Verzorgend personeel	39
Verkopers	29
Receptionisten en administratieve employés	10
Hulpkrachten horeca en verzorging	9
MBO Mode en Kleding	
Verkopers	47
Confectie-arbeiders	10
Receptionisten en administratieve employés	7
Schoen- en kleermakers	5
Elementaire beroepen	5
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	36
Boekhouders en secretaresses	23
Receptionisten en administratieve employés	9
Verkopers	8
Commercieel employes	8
Productiemedewerker	7
MBO Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	
Verzorgend personeel	47
Hulpkrachten horeca en verzorging	22
Receptionisten en administratieve employés	6
Productiemedewerker	5
Elementaire beroepen	5
Mechanisch operators	5

Tabel B3.6 (vervolg)
Belangrijkste beroepsgroepen waarin schoolverlaters werkzaam zijn

	%
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	
Verzorgend personeel	47
Hulpkrachten horeca en verzorging	21
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	11
Verkopers	8

Zie ook toelichting bladzijde 29

Tabel B3.7
Grootte van de organisatie waarin schoolverlaters werkzaam zijn

Opleidingsrichting	1 pers %	2 t/m 9 pers %	10 t/m 99 pers %	100 t/m 999 pers %	>= 1000 pers %
MBO-kort					
Oriënteren en schakelen	0	28	60	8	5
Plantenteelt (en handel)	2	51	38	8	0
Veehouderij	0	43	43	5	10
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	5	43	24	14	14
Groene ruimte	0	39	55	6	0
Werktuigbouwkunde	0	19	51	16	14
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	0	23	38	38	0
Elektrotechniek	0	21	37	20	22
Administratie	1	10	51	18	20
Handel	0	31	35	10	24
Horeca	0	24	49	13	14
Verzorging	0	14	36	34	16
Civiele en consumptief technische diensten	0	4	67	16	13
MBO-tussen en -lang					
Plantenteelt (en handel)	4	53	32	7	4
Veehouderij	7	51	30	9	4
Levensmiddelentechnologie	0	11	27	31	31
Bloemschikken	7	62	25	0	6
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	0	59	27	7	7
Groene ruimte	9	43	38	5	4
Bouwkunde	0	17	48	25	10
Werktuigbouwkunde	0	16	51	21	13
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	0	19	58	8	15
Elektrotechniek	0	16	33	21	30
Technische informatica	0	17	24	29	29
Installatietechniek	0	35	41	12	12
Houtbewerking en woninginrichting	5	29	45	14	6
Weg- en waterbouwkunde	0	4	35	27	34
Grafische techniek	5	31	37	20	6
Proces- en laboratoriumtechniek	0	1	31	40	29
Administratie	0	13	41	25	21
Handel	1	21	36	20	21
Horeca	0	6	46	29	18
Toerisme en recreatie	0	19	32	26	23
Verpleging	1	1	9	53	36
Verzorging	0	4	26	52	17
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	1	44	34	9	12
Activiteitenbegeleiding	0	4	25	61	10
Civiele en consumptief technische diensten	0	19	32	22	27
Uiterlijke verzorging	6	46	25	16	7
Mode en kleding	3	27	41	11	18
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	0	10	30	35	25
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	3	7	54	22	14
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	1	11	41	36	12

Zie ook toelichting bladzijde 30

Tabel B3.8
Beloning van werkende schoolverlaters

Opleidingsrichting	gemiddeld bruto maandloon guldens	gemiddeld bruto uurloon guldens
VBO		
Landbouw en natuurlijke omgeving	1.146	8,00
Bouwtechniek	1.363	9,35
Consumptieve techniek	1.220	8,32
Handel	1.256	8,87
Verzorging	1.041	7,59
MBO-kort		
Oriënteren en schakelen Orienteren en schakelen	1.219	8,22
Plantenteelt (en handel)	1.874	11,40
Veehouderij	1.625	10,66
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	1.393	11,16
Groene ruimte	1.728	9,96
Werktuigbouwkunde	2.043	11,63
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	2.267	11,75
Elektrotechniek	1.894	11,57
Administratie	1.812	11,65
Handel	1.568	10,33
Horeca	1.692	11,45
Verzorging	1.225	9,08
Civiele en consumptief technische diensten	1.878	12,34
MBO-tussen en -lang		
Plantenteelt (en handel)	2.351	14,15
Veehouderij	2.155	13,42
Levensmiddelentechnologie	2.503	15,08
Bloemschikken	1.831	11,45
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	2.023	12,33
Groene ruimte	2.325	13,95
Bouwkunde	2.835	16,53
Werktuigbouwkunde	2.516	14,52
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	1.925	11,70
Elektrotechniek	2.432	14,43
Technische informatica	2.760	16,03
Installatietechniek	1.744	11,07
Houtbewerking en woninginrichting	2.545	15,19
Weg- en waterbouwkunde	2.622	15,34
Grafische techniek	2.371	14,55
Proces- en laboratoriumtechniek	2.545	15,97
Administratie	2.115	13,05
Handel	2.011	12,54
Horeca	2.707	16,44
Toerisme en recreatie	2.258	13,97
Verpleging	2.094	14,18
Verzorging	1.745	12,71
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	2.093	13,95
Activiteitenbegeleiding	2.020	15,85
Civiele en consumptief technische diensten	2.155	14,49
Uiterlijke verzorging	1.605	11,62
Mode en kleding	1.625	10,97
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	2.263	15,08
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	1.886	13,78
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	1.730	12,87

Zie ook toelichting bladzijde 31

Tabel B3.9
Vereist opleidingsniveau voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever

Opleidingsrichting	volgens de schoolverlater			volgens de werkgever		
	lager %	zelfde %	hoger %	lager %	zelfde %	hoger %
VBO						
Landbouw en natuurlijke omgeving	x	x	x	26	71	3
Bouwtechniek	24	62	14	35	55	10
Consumptieve techniek	0	92	8	0	87	13
Handel	12	65	23	12	62	26
Verzorging	20	70	10	26	58	16
MBO-kort						
Oriënteren en schakelen	83	5	12	87	5	8
Plantenteelt (en handel)	45	16	38	38	25	37
Veehouderij	65	15	20	74	11	16
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	77	10	13	77	10	13
Groene ruimte	50	35	15	53	18	29
Werktuigbouwkunde	39	31	30	44	27	29
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	64	27	9	55	36	9
Elektrotechniek	48	37	15	46	33	21
Administratie	42	35	23	42	31	27
Handel	64	22	14	68	15	17
Horeca	35	45	19	36	43	21
Verzorging	57	35	8	53	32	15
Civiele en consumptief technische diensten	42	28	30	29	41	30
MBO-tussen en -lang						
Plantenteelt (en handel)	45	54	1	50	50	0
Veehouderij	49	51	1	50	49	1
Levensmiddelentechnologie	44	56	0	36	64	0
Bloemschikken	27	73	0	34	66	0
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	39	61	0	48	52	0
Groene ruimte	37	63	0	37	62	1
Bouwkunde	21	76	2	17	80	3
Werktuigbouwkunde	35	65	1	32	66	2
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	68	32	0	69	31	0
Elektrotechniek	26	72	3	23	75	2
Technische informatica	15	75	10	12	76	12
Installatietechniek	58	42	0	56	44	0
Houtbewerking en woning-inrichting	26	74	0	28	71	1
Weg- en waterbouwkunde	17	81	3	13	87	0
Grafische techniek	20	77	3	10	86	5
Proces- en laboratorium-techniek	38	62	0	28	71	2
Administratie	32	66	2	25	73	2
Handel	43	57	1	42	56	2
Horeca	42	56	2	39	56	4
Toerisme en recreatie	25	73	2	26	71	3
Verpleging	23	77	0	27	72	1
Verzorging	28	72	0	32	68	0
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	24	76	0	25	75	0
Activiteitenbegeleiding	21	76	3	27	70	3
Civiele en consumptief technische diensten	52	48	0	53	47	0

Tabel B3.9 (vervolg)
Vereist opleidingsniveau voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever

Opleidingsrichting	volgens de schoolverlater			volgens de werkgever		
	lager %	zelfde %	hoger %	lager %	zelfde %	hoger %
Uiterlijke verzorging	45	53	1	47	51	2
Mode en kleding	50	50	0	48	52	0
Sociaal-juridische dienst-verlening (AW/SA)	21	72	7	23	68	9
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	32	65	3	32	68	0
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	23	75	1	29	70	1
Totaal	34	60	6	33	60	7

x = vraag niet opgenomen

Zie ook toelichting bladzijde 32

Tabel B3.10
Vereiste opleidingsrichting voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever

Opleidingsrichting	volgens de schoolverlater			volgens de werkgever		
	eigen/ verwante richting	andere richting	geen richting	eigen/ verwante richting	andere richting	geen richting
	%	%	%	%	%	%
VBO						
Landbouw en natuurlijke omgeving	x	x	x	41	9	51
Bouwtechniek	55	9	36	57	0	43
Consumptieve techniek	64	0	36	56	4	40
Handel	56	5	39	49	12	39
Verzorging	37	18	45	24	14	62
MBO-kort						
Oriënteren en schakelen	22	19	59	22	12	66
Plantenteelt (en handel)	62	8	30	52	5	43
Veehouderij	43	5	52	38	0	62
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	29	28	43	28	22	50
Groene ruimte	80	5	15	70	0	30
Werktuigbouwkunde	80	5	15	63	3	35
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	83	0	17	75	8	17
Elektrotechniek	64	11	25	63	7	30
Administratie	49	16	35	46	8	45
Handel	39	17	44	28	9	62
Horeca	80	5	15	76	2	22
Verzorging	52	9	39	45	6	48
Civiele en consumptief technische diensten	79	4	17	79	0	21
MBO-tussen en -lang						
Plantenteelt (en handel)	69	3	27	56	2	42
Veehouderij	55	9	36	48	7	44
Levensmiddelentechnologie	59	9	32	61	9	29
Bloemschikken	85	5	10	82	4	14
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	78	7	16	64	4	31
Groene ruimte	84	4	12	76	2	22
Bouwkunde	94	0	6	90	1	9
Werktuigbouwkunde	81	8	11	77	6	17
Motorvoertuigen en carrosserie-techniek	53	29	17	52	8	41
Elektrotechniek	84	7	9	84	5	11
Technische informatica	79	10	10	78	3	20
Installatietechniek	74	5	21	84	5	11
Houtbewerking en woning-inrichting	78	9	13	74	7	19
Weg- en waterbouwkunde	94	2	4	90	2	9
Grafische techniek	91	5	5	84	2	14
Proces- en laboratorium-techniek	73	13	14	71	4	25
Administratie	69	9	22	67	5	28
Handel	59	13	28	52	7	41
Horeca	76	4	20	66	3	31
Toerisme en recreatie	75	10	15	70	5	24
Verpleging	86	5	9	83	2	15
Verzorging	84	6	10	80	3	17
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	88	4	9	85	1	14
Activiteitenbegeleiding	80	6	14	70	6	23

Tabel B3.10 (vervolg)
Vereiste opleidingsrichting voor de huidige functie volgens de schoolverlaters en de werkgever

Opleidingsrichting	volgens de schoolverlater			volgens de werkgever		
	eigen/ verwante richting	andere richting	geen richting	eigen/ verwante richting	andere richting	geen richting
	%	%	%	%	%	%
Civiele en consumptief technische diensten	66	13	21	49	4	48
Uiterlijke verzorging	68	9	23	66	9	25
Mode en kleding	60	9	30	52	8	40
Sociaal-juridische dienst-verlening (AW/SA)	75	4	21	67	9	24
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	81	3	16	75	3	22
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	78	5	17	72	4	24

x = vraag niet opgenomen

Zie ook toelichting bladzijde 33

Tabel B3.11
Gewenste en feitelijke wekelijkse arbeidsduur van werkende schoolverlaters

Opleidingsrichting	gewenste wekelijkse arbeidsduur uren	feitelijke wekelijkse arbeidsduur uren
VBO		
Landbouw en natuurlijke omgeving	38,1	32,5
Bouwtechniek	36,0	34,2
Consumptieve techniek	37,6	34,0
Handel	36,6	28,8
Verzorging	35,6	31,8
MBO-kort		
Oriënteren en schakelen Orienteren en schakelen	34,7	34,3
Plantenteelt (en handel)	41,1	39,3
Veehouderij	39,1	37,3
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	38,1	33,9
Groene ruimte	42,0	38,3
Werktuigbouwkunde	37,4	40,1
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	37,7	41,5
Elektrotechniek	41,0	39,2
Administratie	37,5	36,3
Handel	37,2	32,4
Horeca	39,3	35,3
Verzorging	36,3	31,2
Civiele en consumptief technische diensten	33,2	36,3
MBO-tussen en -lang		
Plantenteelt (en handel)	42,5	42,2
Veehouderij	43,3	42,9
Levensmiddelentechnologie	40,6	38,9
Bloemschikken	36,4	37,5
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	35,8	38,2
Groene ruimte	40,9	39,8
Bouwkunde	40,1	40,1
Werktuigbouwkunde	40,6	40,8
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	40,5	37,2
Elektrotechniek	38,8	39,7
Technische informatica	37,8	40,4
Installatietechniek	38,7	37,2
Houtbewerking en woninginrichting	38,1	39,5
Weg- en waterbouwkunde	40,8	40,5
Grafische techniek	38,2	38,8
Proces- en laboratoriumtechniek	36,9	37,5
Administratie	38,3	38,5
Handel	38,6	37,4
Horeca	40,1	39,3
Toerisme en recreatie	37,4	38,2
Verpleging	35,2	35,.7
Verzorging	36,5	33,3
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	35,9	35,0
Activiteitenbegeleiding	33,1	30,7
Civiele en consumptief technische diensten	36,7	34,6
Uiterlijke verzorging	35,4	32,3
Mode en kleding	36,3	34,5
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	35,3	35,2
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	34,9	33,6
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	35,9	33,2

Zie ook toelichting bladzijde 34

Tabel B3.12
Oordeel van de werkende schoolverlaters over de aansluiting tussen de afgesloten opleiding en de huidige functie

Opleidingsrichting	goed %	voldoende %	matig %	slecht %
MBO-kort				
Oriënteren en schakelen	13	49	18	20
Plantenteelt (en handel)	26	44	13	16
Veehouderij	25	30	10	35
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	10	22	28	40
Groene ruimte	30	45	10	15
Werktuigbouwkunde	49	30	20	0
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	23	38	23	15
Elektrotechniek	23	48	11	19
Administratie	23	43	18	17
Handel	21	41	24	14
Horeca	33	33	19	14
Verzorging	29	47	11	13
Civiele en consumptief technische diensten	43	35	19	4
MBO-tussen en -lang				
Plantenteelt (en handel)	39	34	18	10
Veehouderij	45	32	13	11
Levensmiddelentechnologie	27	47	13	13
Bloemschikken	42	30	12	15
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	41	25	18	16
Groene ruimte	36	46	10	8
Bouwkunde	29	53	15	2
Werktuigbouwkunde	28	47	18	7
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	42	36	14	9
Elektrotechniek	24	43	24	9
Technische informatica	24	37	24	15
Installatietechniek	28	28	33	11
Houtbewerking en woninginrichting	40	33	19	8
Weg- en waterbouwkunde	20	55	20	6
Grafische techniek	31	36	23	9
Proces- en laboratoriumtechniek	32	38	16	14
Administratie	33	45	14	7
Handel	32	39	18	11
Horeca	50	33	11	5
Toerisme en recreatie	41	40	13	6
Verpleging	46	38	12	4
Verzorging	52	33	9	6
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	44	39	13	4
Activiteitenbegeleiding	34	37	21	9
Civiele en consumptief technische diensten	23	49	8	20
Uiterlijke verzorging	23	40	21	17
Mode en kleding	35	37	11	17
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	31	45	15	9
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	45	40	10	6
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	34	43	12	10

Zie ook toelichting bladzijde 35

Tabel B3.13
Percentage werkende schoolverlaters dat op zoek is naar een andere baan

Opleidingsrichting	%
VBO	
Landbouw en natuurlijke omgeving	13
Bouwtechniek	10
Consumptieve techniek	21
Handel	34
Verzorging	19
MBO-kort	
Oriënteren en schakelen	38
Plantenteelt (en handel)	19
Veehouderij	15
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	23
Groene ruimte	35
Werktuigbouwkunde	16
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	25
Elektrotechniek	21
Administratie	37
Handel	33
Horeca	16
Verzorging	28
Civiele en consumptief technische diensten	45
MBO-tussen en -lang	
Plantenteelt (en handel)	20
Veehouderij	15
Levensmiddelentechnologie	36
Bloemschikken	30
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	23
Groene ruimte	16
Bouwkunde	15
Werktuigbouwkunde	23
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	11
Elektrotechniek	21
Technische informatica	20
Installatietechniek	18
Houtbewerking en woninginrichting	20
Weg- en waterbouwkunde	15
Grafische techniek	24
Proces- en laboratoriumtechniek	25
Administratie	25
Handel	27
Horeca	26
Toerisme en recreatie	23
Verpleging	17
Verzorging	21
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	21
Activiteitenbegeleiding	26
Civiele en consumptief technische diensten	27
Uiterlijke verzorging	41
Mode en kleding	35
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	28
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	38
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	32

Zie ook toelichting bladzijde 36

Tabel B3.14
Deelname aan een cursus of bedrijfsopleiding door werkende schoolverlaters

Opleidingsrichting	%
VBO	
Landbouw en natuurlijke omgeving	15
Bouwtechniek	5
Consumptieve techniek	12
Handel	12
Verzorging	13
MBO-kort	
Oriënteren en schakelen	15
Plantenteelt (en handel)	36
Veehouderij	10
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	27
Groene ruimte	0
Werktuigbouwkunde	19
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	31
Elektrotechniek	27
Administratie	26
Handel	22
Horeca	6
Verzorging	8
Civiele en consumptief technische diensten	36
MBO-tussen en -lang	
Plantenteelt (en handel)	27
Veehouderij	33
Levensmiddelentechnologie	23
Bloemschikken	7
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	24
Groene ruimte	14
Bouwkunde	41
Werktuigbouwkunde	34
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	27
Elektrotechniek	39
Technische informatica	44
Installatietechniek	26
Houtbewerking en woninginrichting	18
Weg- en waterbouwkunde	47
Grafische techniek	14
Proces- en laboratoriumtechniek	22
Administratie	44
Handel	38
Horeca	36
Toerisme en recreatie	36
Verpleging	6
Verzorging	8
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	29
Activiteitenbegeleiding	17
Civiele en consumptief technische diensten	23
Uiterlijke verzorging	39
Mode en kleding	25
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	38
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	14
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	14

Zie ook toelichting bladzijde 37

Tabel B3.15
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
VBO Landbouw en natuurlijke omgeving	
Techniek	17
Horeca	17
Landbouw	8
Veeteelt	8
Bouwkunde	8
Grafische techniek	8
Weg-, railvervoer	8
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
Bedrijfsadministratie, accountancy	8
Persoonlijke ontplooiing	8
VBO Consumptieve techniek	
Computer en informatica	33
Horeca	33
Politie	33
VBO Handel	
Techniek	54
Marketing, reclame	23
Verzekeringswezen	23
VBO Verzorging	
Ziekenverzorging	50
Uiterlijke verzorging	50
MBO Kort Oriënteren en schakelen orienteren en schakelen	
Administratief	34
Recht en openbare orde	32
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	17
Uiterlijke verzorging	17
MBO Kort Plantenteelt (en handel)	
Bedrijfskunde, management, efficiency	57
Weg-, railvervoer	43
MBO Kort Veehouderij	
Techniek	50
Weg-, railvervoer	50
MBO Kort Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
Landbouw	40
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	40
Veeteelt	20
MBO Kort Werktuigbouwkunde	
Metaalbewerking	69
Bouwkunde	16
Elektrotechniek	16
MBO Kort Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
Techniek	75
Weg-, railvervoer	25

Tabel B3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO Kort Elektrotechniek	
Elektrotechniek	38
Techniek	23
Telecommunicatie/datacommunicatie	11
Weg-, railvervoer	11
Landmacht	11
Grafische techniek	6
MBO Kort Administratie	
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	21
Bedrijfsadministratie, accountancy	17
Administratief	12
Verzekeringswezen	10
Commercieel	7
Toerisme	7
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	7
Horeca	5
MBO Kort Handel	
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	36
Techniek	16
Bedrijfskunde, management, efficiency	16
Commercieel	12
Marketing, reclame	7
Germaanse talen	5
MBO Kort Horeca	
Commercieel	33
Recht en openbare orde	31
Administratief	12
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	12
Horeca	12
MBO Kort Verzorging	
Commercieel	30
Verpleging	24
Horeca	23
Gezondheidszorg	23
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten	
Administratief	37
Techniek	20
Bedrijfskunde, management, efficiency	20
Horeca	12
Zeemacht	12
MBO Plantenteelt (en handel)	
Tuinbouw	15
Commercieel	11
Computer en informatica	11
Weg-, railvervoer	7
Landbouw	7

Tabel B3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO Veehouderij	
Veeteelt	35
Landbouw	13
Bedrijfskunde, management, efficiency	12
Weg-, railvervoer	11
Algemene en bedrijfseconomie	6
MBO Levensmiddelentechnologie	
Techniek	22
Ladingbehandeling	11
Administratief	11
Marketing, reclame	11
Horeca	11
Bedrijfskunde, management, efficiency	11
Romaanse talen	11
Farmacie	11
MBO Bloemschikken	
Tuinbouw	26
Kunst en Cultuur	26
Geld- en bankzaken	24
Gezondheidszorg	24
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	
Commercieel	27
Biologie	18
Veeteelt	9
Weg-, railvervoer	9
Bedrijfsadministratie, accountancy	9
Agrarische economie	9
Horeca	9
Gezondheidszorg	9
MBO Groene ruimte	
Techniek	24
Weg-, railvervoer	24
Landbouw	20
Openbaar bestuur	18
Commercieel	7
Brandweer	7
MBO Bouwkunde	
Bedrijfstechniek, technische bedrijfsvoering	30
Bouwkunde	21
Bedrijfskunde, management, efficiency	19
Computer en informatica	14
MBO Werktuigbouwkunde	
Techniek	38
Elektrotechniek	22
Computer en informatica	8
Werktuigbouwkunde	6
Weg-, railvervoer	5

Tabel B3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek	
Elektrotechniek	36
Bouwkunde	28
Techniek	22
Commercieel	7
MBO Elektrotechniek	
Computer en informatica	19
Elektrotechniek	18
Techniek	12
Telecommunicatie/datacommunicatie	12
Elektronica oriënteren en schakelen/radio-TV	7
MBO Technische informatica	
Computer en informatica	83
Industriele procesautomatisering	11
Germaanse talen	6
MBO Installatietechniek	
Elektrotechniek	50
Techniek	25
Computer en informatica	25
MBO Houtbewerking en woninginrichting	
Computer en informatica	23
Techniek	15
Commercieel	15
Bouwkunde	8
Bedrijfstechniek, technische bedrijfsvoering	8
Bedrijfsadministratie, accountancy	8
Communicatieve vaardigheden	8
Romaanse talen	8
Natuurkunde, materiaalkunde	8
MBO Weg- en waterbouwkunde	
Bedrijfstechniek, technische bedrijfsvoering	26
Computer en informatica	19
Weg- en waterbouwkunde, landmeetkunde	18
Bedrijfskunde, management, efficiency	12
Werktuigbouwkunde	6
Commercieel	6
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	6
Gezondheidszorg	6
MBO Grafische techniek	
Computer en informatica	44
Grafische techniek	22
Bedrijfskunde, management, efficiency	11
Commercieel	11
Marketing, reclame	11
MBO Proces- en laboratoriumtechniek	
Techniek	37
Gezondheidszorg	29
Laboratoriumpersoneel	7
Bedrijfskunde, management, efficiency	7

Tabel B3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO Administratie	
Bedrijfsadministratie, accountancy	15
Verzekeringswezen	9
Computer en informatica	8
Marketing, reclame	8
Commercieel	7
Administratief	6
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	6
Bedrijfskunde, management, efficiency	6
MBO Handel	
Marketing, reclame	20
Bedrijfskunde, management, efficiency	14
Commercieel	13
Bedrijfsadministratie, accountancy	6
Computer en informatica	5
Verzekeringswezen	5
Weg-, railvervoer	5
MBO Horeca	
Bedrijfskunde, management, efficiency	18
Toerisme	17
Commercieel	13
Marketing, reclame	9
Germaanse talen	9
Techniek	7
Communicatieve vaardigheden	7
Bedrijfsadministratie, accountancy	6
Romaanse talen	6
MBO Toerisme en recreatie	
Toerisme	46
Romaanse talen	8
Computer en informatica	7
Commercieel	6
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	6
Germaanse talen	5
Marketing, reclame	5
MBO Verpleging	
Verpleging	47
Computer en informatica	17
Commercieel	17
Medisch secretarieel	10
Fysiotherapie, bewegingsleer	10
MBO Verzorging	
Verpleging	40
Medisch secretarieel	18
Commercieel	8
Techniek	5
Kinderverzorging	5
Sociale wetenschappen	5

Tabel B3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO Assisterende beroepen en de gezondheidszorg	
Farmacie	29
Gezondheidszorg	17
Verpleging	11
Commercieel	7
Medisch secretarieel	7
MBO Activiteitenbegeleiding	
Verpleging	24
Bejaardenverzorging	16
Sociale wetenschappen	13
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	9
Maatschappelijk werk	9
Economie	7
Sociale vorming	7
Persoonlijke ontplooiing	7
Farmacie	7
MBO Civele en consumptief technische diensten	
Horeca	43
Weg-, railvervoer	12
Bedrijfstechniek, technische bedrijfsvoering	12
Diëtetiek	12
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	10
Bedrijfskunde, management, efficiency	5
Tandheelkunde	5
MBO Uiterlijke verzorging	
Uiterlijke verzorging	31
Commercieel	24
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	18
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
MBO Mode en Kleding	
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	15
Techniek	13
Computer en informatica	11
Grafische techniek	8
Uiterlijke verzorging	8
Bedrijfskunde, management, efficiency	7
Marketing, reclame	6
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	
Computer en informatica	18
Maatschappelijk werk	18
Personeelswerk	16
Geld- en bankzaken	8
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
Horeca	8
Sociaal werk	8
Germaanse talen	8
Verzekeringswezen	5
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	5

Tabel B3.15 (vervolg)
Belangrijkste cursussen of bedrijfsopleidingen waaraan werkende schoolverlaters deelnemen

	%
MBO Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	
Maatschappelijk werk	50
Basisonderwijs/onderwijzers (incl. remedial teacher)	25
Communicatieve vaardigheden	25
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	
Verpleging	13
Secretarieel (incl. tekstverwerking, steno)	8
Maatschappelijk werk	7
Computer en informatica	6
Sociale wetenschappen	6
Gedrag en Maatschappij	6
Communicatieve vaardigheden	6
Detailhandel (incl. middenstanddiploma)	5
Persoonlijke ontplooiing	5

De in deze tabel gepresenteerde percentages zijn soms gebaseerd op zeer kleine aantallen.

C. Respons

Tabel C.1
Ongewogen aantal respondenten verbijzonderd naar bestemming per opleidingssector

Opleidingssector	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders	onbekend	totaal
AVO							
MAVO	635	56	82	8	14	103	898
HAVO	893	44	164	15	18	54	1.188
VWO	934	11	68	7	9	20	1.049
Totaal	2.462	111	314	30	41	177	3.135
VBO							
landbouw	246	43	66	4	7	44	410
techniek	97	52	59	15	9	44	276
economie	95	7	50	14	6	24	196
gezondheidszorg	99	19	41	5	7	37	208
Totaal	537	121	216	38	29	149	1.090
MBO-kort							
oriënteren en schakelen	71	11	30	9	4	31	156
landbouw	16	13	98	12	1	19	159
techniek	35	32	119	13	10	21	230
economie	105	45	223	29	14	41	457
gezondheidszorg	50	31	66	11	7	28	193
Totaal	277	132	536	74	36	140	1.195
MBO-tussen en -lang							
landbouw	199	22	571	40	15	42	889
techniek	585	37	1.011	37	26	65	1.761
economie	628	27	1.386	90	27	83	2.241
gezondheidszorg	314	152	1.060	70	18	97	1.711
gedrag en maatschappij	253	53	389	39	6	51	791
Totaal	1.979	291	4.417	276	92	338	7.393
HBO							
landbouw	122	x	755	75	19	5	976
onderwijs	139	x	999	77	19	11	1.245
techniek	367	x	2.466	142	28	18	3.021
economie	621	x	3.505	145	31	22	4.324
gezondheidszorg	89	x	860	46	9	5	1.009
gedrag en maatschappij	151	x	1.102	111	34	11	1.409
kunst en cultuur	144	x	993	136	78	10	1.361
Totaal	1.633	x	10.680	732	218	82	13.345
Totaal	6.888	655	16.163	1.150	416	886	26.158

x = antwoordcategorie niet opgenomen

Toelichting
De aantallen in deze tabel betreffen het feitelijke aantal respondenten waarvan de gegevens in de analyses zijn opgenomen.

Tabel C.2
Naar landelijke populatie gewogen aantal schoolverlaters verbijzonderd naar bestemming per opleidingssector

Opleidingssector	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders	onbekend	totaal
AVO							
MAVO	37.100	3.300	4.600	400	800	6.000	52.200
HAVO	27.500	1.100	3.900	300	400	1.700	34.900
VWO	28.500	300	1.700	200	200	500	31.400
Totaal	93.100	4.600	10.200	1.000	1.000	8.100	118.500
VBO							
landbouw	2.500	400	700	40	70	400	4.200
techniek	8.800	4.500	5.800	1.300	800	3.900	25.000
economie	4.900	400	2.300	800	400	1.200	10.100
gezondheidszorg	5.400	1.000	2.100	200	400	1.900	11.100
Totaal	21.600	6.400	10.800	2.400	1.600	7.500	50.300
MBO-kort							
oriënteren en schakelen	3.800	600	1.600	500	200	1.700	8.400
landbouw	40	30	300	60	0	100	500
techniek	700	700	2.800	300	200	500	5.200
economie	2.300	900	4.400	600	300	800	9.300
gezondheidszorg	600	400	800	100	100	300	2.400
Totaal	7.500	2.500	10.000	1.600	800	3.300	25.800
MBO-tussen en -lang							
landbouw	900	100	2.600	200	100	200	4.000
techniek	8.000	700	12.400	600	300	800	22.800
economie	7.600	300	15.000	1.000	300	900	25.100
gezondheidszorg	1.700	900	5.900	400	100	600	9.600
gedrag en maatschappij	1.900	400	2.700	300	50	400	5.800
Totaal	20.000	2.300	38.600	2.500	900	2.900	67.300
HBO							
landbouw	500	x	3.300	300	80	20	4.200
onderwijs	700	x	4.700	400	100	50	5.900
techniek	1.200	x	8.300	500	100	60	10.200
economie	1.500	x	8.400	300	70	50	10.400
gezondheidszorg	300	x	2.700	100	20	20	3.200
gedrag en maatschappij	400	x	3.200	300	90	30	4.000
kunst en cultuur	400	x	2.400	300	200	40	3.400
Totaal	5.100	x	33.000	2.300	600	300	41.300
Totaal	147.300	15.800	102.619	9.764	5.564	22.068	303.102

x = antwoordcategorie niet opgenomen

Toelichting
De aantallen in deze tabel zijn zodanig opgehoogd dat een representatief beeld wordt gegeven van de totale populatie van schoolverlaters.

Tabel C.3
Responspercentage per opleidingssector

Opleidingssector	%
AVO	
MAVO	59
HAVO	70
VWO	78
Totaal	69
VBO	
landbouw	41
techniek	52
economie	59
gezondheidszorg	49
Totaal	47
MBO-kort	
oriënteren en schakelen	37
landbouw	40
techniek	36
economie	40
gezondheidszorg	46
Totaal	39
MBO-tussen en -lang	
landbouw	53
techniek	50
economie	55
gezondheidszorg	59
gedrag en maatschappij	53
Totaal	54
HBO	
landbouw	58
onderwijs	49
techniek	53
economie	53
gezondheidszorg	55
gedrag en maatschappij	53
kunst en cultuur	54
Totaal	53
Totaal	54

Toelichting
De responspercentages geven een beeld van het aandeel van de uitgezette vragenlijsten dat bruikbaar retour is gekomen. Bij de in de tabel gepresenteerde percentages zijn bij het AVO en het VBO de in de gemeente Amsterdam uitgezette en ontvangen vragenlijsten buiten beschouwing gelaten, omdat hier – door een afwijkende vorm van adresvergaring – geen goed beeld van de feitelijke aangeschreven populatie voorhanden is. Overigens wordt opgemerkt dat de respons onder die groep wel beduidend lager ligt.

Tabel C.4
Ongewogen aantal respondenten verbijzonderd naar bestemming per opleidingsrichting

Opleidingsrichting	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders	onbekend	totaal
VBO							
Landbouw en natuurlijke omgeving	246	43	66	4	7	44	410
Bouwtechniek	15	10	17	1	1	8	52
Consumptievetechniek	24	19	12	6	1	13	75
Handel	37	2	21	4	1	12	77
Verzorging	77	13	22	3	6	22	143
MBO-kort							
Oriënteren en schakelen	71	11	30	9	4	31	156
Plantenteelt (en handel)	2	5	26	4	1	4	42
Veehouderij	0	2	24	2	0	4	32
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	9	1	22	0	0	5	37
Groene ruimte	3	4	11	0	0	2	20
Werktuigbouwkunde	6	4	25	3	1	8	47
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	3	1	13	0	0	2	19
Elektrotechniek	12	13	42	6	6	4	83
Administratie	52	13	120	18	7	19	229
Handel	39	10	70	8	6	12	145
Horeca	14	22	33	3	1	10	83
Verzorging	45	20	51	6	5	22	149
Civiele en consumptief technische diensten	4	10	8	3	2	4	31
MBO-tussen en -lang							
Plantenteelt (en handel)	31	7	105	11	2	6	162
Veehouderij	53	11	206	13	8	14	305
Levensmiddelentechnologie	39	2	49	4	0	2	96
Bloemschikken	10	0	68	4	1	9	92
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	12	0	44	4	1	3	64
Groene ruimte	41	2	77	4	1	6	131
Bouwkunde	71	3	102	3	1	6	186
Werktuigbouwkunde	101	4	193	2	8	15	323
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	18	9	75	3	1	6	112
Elektrotechniek	191	11	252	6	4	18	482
Technische informatica	25	0	42	0	1	1	69

Tabel C.4 (vervolg)
Ongewogen aantal respondenten verbijzonderd naar bestemming per opleidingsrichting

Opleidingsrichting	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders	onbekend	totaal
Installatietechniek	1	3	15	0	1	0	20
Houtbewerking en woninginrichting	17	2	85	6	5	5	120
Weg- en waterbouwkunde	42	0	50	2	1	2	97
Grafische techniek	19	0	68	5	1	3	96
Proces- en laboratoriumtechniek	71	3	109	6	1	5	195
Administratie	366	14	659	36	13	36	1.124
Handel	188	11	407	37	12	35	690
Horeca	22	0	68	4	2	5	101
Toerisme en recreatie	52	2	252	13	0	7	326
Verpleging	94	41	97	5	3	9	249
Verzorging	52	90	274	7	3	32	458
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	50	8	343	22	5	22	450
Activiteitenbegeleiding	27	5	90	10	1	7	140

Zie ook toelichting bladzijde 103

Tabel C.5
Naar landelijke populatie gewogen aantal schoolverlaters verbijzonderd naar bestemming per opleidingsrichting

Opleidingsrichting	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders	onbekend	totaal
VBO							
Landbouw en natuurlijke omgeving	2.500	400	700	40	70	500	4200
Bouwtechniek	1.700	1.200	2.000	100	100	900	6000
Consumptieve techniek	1.500	1.200	700	400	60	800	4600
Handel	900	40	500	100	30	300	1900
Verzorging	4.600	800	1.300	200	400	1300	8500
MBO-kort							
Oriënteren en schakelen	3.900	600	1.600	500	200	1.700	8.400
Plantenteelt (en handel)	0	10	50	10	0	10	70
Veehouderij	0	0	30	0	0	0	30
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	10	0	30	0	0	10	50
Groene ruimte	20	20	40	0	0	10	80
Werktuigbouwkunde	100	80	500	100	10	200	1.000
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	200	50	700	0	0	100	1.000
Elektrotechniek	200	200	900	100	100	100	1.700
Administratie	1.400	300	2.600	400	200	400	5.300
Handel	800	200	1.400	180	100	200	2.900
Horeca	200	300	400	20	20	100	1.000
Verzorging	600	300	600	80	70	300	1.900
Civiele en consumptief technische diensten	40	80	70	30	20	20	300
MBO-tussen en -lang							
Plantenteelt (en handel)	100	30	500	50	10	30	700
Veehouderij	200	50	900	50	30	60	1.300
Levensmiddelentechnologie	100	10	100	10	0	10	300
Bloemschikken	40	0	300	20	0	40	400
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	30	0	100	10	0	10	200
Groene ruimte	100	10	300	20	0	20	400
Bouwkunde	1.300	50	1.700	50	20	100	3.200
Werktuigbouwkunde	1.600	100	2.800	20	100	200	4.800
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	70	300	600	200	60	100	1.300
Elektrotechniek	2.600	200	3.200	100	60	200	6.300
Technische informatica	60	0	100	0	0	0	200

Tabel C.5 (vervolg)
Naar landelijke populatie gewogen aantal schoolverlaters verbijzonderd naar bestemming per opleidingsrichting

Opleidingsrichting	studie	LLW/ in-serv	betaald werk	werkloos	anders	onbekend	totaal
Installatietechniek	0	0	20	0	0	0	20
Houtbewerking en woninginrichting	60	10	300	20	20	20	400
Weg- en waterbouwkunde	500	0	600	20	10	20	1.100
Grafische techniek	300	0	1.200	100	20	50	1.700
Proces- en laboratoriumtechniek	1.100	30	1.500	100	10	40	2.700
Administratie	4.600	200	7.700	500	200	400	13.600
Handel	2.000	100	4.100	400	100	400	7.100
Horeca	500	0	1.400	50	30	100	2.100
Toerisme en recreatie	400	10	1.900	100	0	50	2.400
Verpleging	400	200	400	20	10	40	1.000
Verzorging	400	600	1.700	50	30	200	2.900
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	200	40	1.600	100	20	100	2.000
Activiteitenbegeleiding	200	40	600	70	10	50	1.000
Civiele en consumptief technische diensten	100	10	300	20	20	50	500
Uiterlijke verzorging	30	20	700	80	20	30	800
Mode en kleding	400	20	700	80	10	90	1.300
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	300	0	300	50	30	50	800
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	200	20	200	10	10	40	400
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	1.400	400	2.200	200	20	300	4.500

Zie ook toelichting bladzijde 104

Tabel C.6
Responspercentage per opleidingsrichting

Opleidingsrichting	%
VBO	
Landbouw en natuurlijke omgeving	41
Bouwtechniek	38
Consumptieve techniek	66
Handel	50
Verzorging	48
MBO-kort	
Oriënteren en schakelen Orienteren en schakelen	37
Plantenteelt (en handel)	46
Veehouderij	35
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	52
Groene ruimte	27
Werktuigbouwkunde	40
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	29
Elektrotechniek	36
Administratie	41
Handel	37
Horeca	41
Verzorging	46
Civiele en consumptief technische diensten	48
MBO-tussen en -lang	
Plantenteelt (en handel)	49
Veehouderij	55
Levensmiddelentechnologie	56
Bloemschikken	50
Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning	65
Groene ruimte	57
Bouwkunde	49
Werktuigbouwkunde	51
Motorvoertuigen en carrosserietechniek	54
Elektrotechniek	50
Technische informatica	49
Installatietechniek	42
Houtbewerking en woninginrichting	52
Weg- en waterbouwkunde	58
Grafische techniek	42
Proces- en laboratoriumtechniek	49
Administratie	59
Handel	51
Horeca	34
Toerisme en recreatie	60
Verpleging	64
Verzorging	64
Assisterende beroepen in de gezondheidszorg	65
Activiteitenbegeleiding	58
Civiele en consumptief technische diensten	58
Uiterlijke verzorging	53
Mode en kleding	46
Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)	48
Sociaal-cultureel werker (AW/CW)	35
Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)	57

Zie ook toelichting bladzijde 105

D. Opleidingsindeling

Overzicht van opleidingen per opleidingssector

MAVO
MAVO

HAVO
HAVO
HAVO-MBO
VHBO

VWO
VWO

VBO Landbouw
VBO Landbouw en natuurlijke omgeving

VBO Techniek
VBO Bouwtechniek
VBO Mechanische techniek
VBO Elektrotechniek
VBO Installatietechniek
VBO Motorvoertuigentechniek
VBO Consumptieve techniek
VBO Grafische techniek
VBO Nautische opleidingen

VBO Economie
VBO Administratie
VBO Verkoop
VBO Handel

VBO Gezondheidszorg
VBO Verzorging
VBO Uiterlijke verzorging
VBO Mode en kleding

MBO Kort Algemeen
MBO Kort Oriënteren en schakelen

MBO Kort Landbouw
MBO Kort Plantenteelt (en handel)
MBO Kort Veehouderij
MBO Kort Levensmiddelentechnologie
MBO Kort Bloemschikken
MBO Kort Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning
MBO Kort Biologisch-dynamische land- en tuinbouw
MBO Kort Groene ruimte

MBO Kort Techniek
MBO Kort Bouwkunde
MBO Kort Werktuigbouwkunde
MBO Kort Motorvoertuigen en carrosserietechniek
MBO Kort Elektrotechniek
MBO Kort Installatietechniek
MBO Kort Houtbewerking en woninginrichting

MBO Kort Grafische techniek
MBO Kort Mode en kleding
MBO Kort Proces- en laboratoriumtechniek
MBO Kort Brood- en banketbakken

MBO Kort Economie
MBO Kort Administratie
MBO Kort Handel
MBO Kort Horeca
MBO Kort Basiskok

MBO Kort Gezondheidszorg
MBO Kort Verzorging
MBO Kort Civiele en consumptief technische diensten
MBO Kort Uiterlijke verzorging
MBO Kort Haarverzorging

MBO Landbouw
MBO Tussen Plantenteelt (en handel)
MBO Tussen Veehouderij
MBO Tussen Levensmiddelentechnologie
MBO Tussen Bloemschikken
MBO Tussen Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning
MBO Tussen Groene ruimte
MBO Plantenteelt (en handel)
MBO Veehouderij
MBO Levensmiddelentechnologie
MBO Bloemschikken
MBO Dierenverzorging en veterinaire ondersteuning
MBO Biologisch-dynamische land- en tuinbouw
MBO Groene ruimte

MBO Techniek
MBO Tussen Werktuigbouwkunde
MBO Tussen Elektrotechniek
MBO Tussen Proces- en laboratoriumtechniek
MBO Bouwkunde
MBO Werktuigbouwkunde
MBO Motorvoertuigen en carrosserietechniek
MBO Elektrotechniek
MBO Technische informatica
MBO Installatietechniek
MBO Fotonica
MBO Fijnmechanische techniek
MBO Houtbewerking en woninginrichting
MBO Weg- en waterbouwkunde
MBO Grafische techniek
MBO Proces- en laboratoriumtechniek
MBO Nautische opleidingen
MBO Algemene operationele techniek

MBO Economie
MBO Administratie
MBO Handel
MBO Horeca
MBO Toerisme en recreatie

MBO Gezondheidszorg
MBO Verpleging
MBO Verzorging
MBO Assisterende beroepen in de gezondheidszorg
MBO Activiteitenbegeleiding
MBO Civiele en consumptief technische diensten
MBO Uiterlijke verzorging
MBO Mode en kleding

MBO Gedrag en maatschappij
MBO Sociaal-juridische dienstverlening (AW/SA)
MBO Sociaal-cultureel werker (AW/CW)
MBO Sociaal-pedagogisch werker (AW/SW)

HBO Landbouw
HBO Tropische landbouw
HBO Tuinbouw
HBO Plantenteelt
HBO Veehouderij
HBO Landbouw & veehouderij
HBO Agrarische bedrijfskunde
HBO Internationale agrarische handel
HBO Agrologistiek
HBO Milieukunde
HBO Tuin- en landschapsinrichting
HBO Bos- en natuurbeheer
HBO Land, water en milieubeheer
HBO Laboratoriumtechniek
HBO Levensmiddelentechnologie
HBO Agroproduktkunde
HBO Docent plantenteelt en verwerking
HBO Docent veehouderij en verwerking
HBO Docent levensmiddelentechnologie
HBO Docent agrarische economie
HBO Docent agrarische techniek

HBO Onderwijs
HBO Leraar basis-/speciaalonderwijs
HBO Leraar VO taal 1-vak (2e gr.)
HBO Leraar VO maatschappij 1-vak (2e gr.)
HBO Leraar VO exact 1-vak (2e gr.)
HBO Leraar VO expressie 1-vak (2e gr.)
HBO Leraar VO taal (1e gr.)
HBO Leraar VO maatschappij (1e gr.)
HBO Leraar VO exact (1e gr.)
HBO Leraar VO taal combinaties (2e gr.)
HBO Leraar VO maatschappij combinaties (2e gr.)
HBO Leraar VO exact combinaties (2e gr.)
HBO Leraar VO expressie combinaties (2e gr.)
HBO Leraar VO taal & maatschappij combinaties (2e gr.)
HBO Leraar VO exact & maatschappij combinaties (2e gr.)
HBO Leraar VO 2 vakken combinaties (2e gr.)

HBO Techniek
HBO Kort Techniek
HBO Bouwkunde

HBO Civiele techniek
HBO Geodesie
HBO Verkeerskunde
HBO Ruimtelijke ordening en planologie
HBO Milieukunde
HBO Logistiek en technische vervoerskunde
HBO Elektrotechniek
HBO Computertechniek
HBO Hogere informatica
HBO Informatica en informatiekunde
HBO Werktuigbouwkunde
HBO Autotechniek
HBO Scheepsbouwkunde
HBO Technische natuurkunde
HBO Industrieel produkt ontwerpen
HBO Chemische technologie
HBO Aquatische ecotechnologie
HBO Technische bedrijfskunde
HBO AOT-techniek
HBO Maritiem officier
HBO Analytische proces- en laboratoriuminstrumentatie
HBO Biologische laboratoriumopleiding
HBO Chemische laboratoriumopleiding
HBO Medische laboratoriumopleiding
HBO Laboratoriuminformatica en automatisering

HBO Economie
HBO Kort Toeristisch en recreatief onderwijs
HBO Accountancy
HBO Bedrijfseconomie (ook OU)
HBO Fiscale economie
HBO Hoger onderwijs financiële sector (HBO-variant)
HBO Bedrijfskundige informatica
HBO Bestuurskunde/overheidsmanagement
HBO Opleiding voor management, economie en recht
HBO Commerciële economie
HBO Logistiek en economie
HBO Economisch-linguistische opleiding
HBO Voeding en marketing
HBO Bibliotheek en documentaire informatie
HBO Communicatie
HBO Communicatiesystemen
HBO Journalistiek en voorlichting
HBO Opleiding tolk-vertaler
HBO Facilitaire dienstverlening
HBO Hoger hotelonderwijs
HBO Hoger toeristisch en recreatief onderwijs
HBO Vrijetijdskunde

HBO Gezondheidszorg
HBO Opleiding tot verpleegkundige
HBO Opleiding tot verpleegkundige in de maatschappelijke gezondheidszorg (MGZ)
HBO Opleiding van kader in de gezondheidszorg
HBO Bewegingstechnologie
HBO Medisch beeldvormende en radiotherapeutische technieken
HBO Opleiding tot fysiotherapeut

HBO Opleiding voor logopedie
HBO Voeding en diëtetiek
HBO Mondhygiënist
HBO Orthoptie
HBO Huidtherapie
HBO Oefentherapie Cesar
HBO Podotherapie
HBO Lerarenopleiding verpleegkunde (2e gr.)

HBO Gedrag en maatschappij
HBO Creatieve therapie
HBO Culturele en maatschappelijke vorming
HBO Expressie door woord en gebaar
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening
HBO Personeel en arbeid
HBO Sociaal-juridische dienstverlening
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening

HBO Kunst en cultuur
HBO Algemene industriële vormgeving
HBO Architectonische vormgeving
HBO Film- en t.v.-vormgeving
HBO Fotografische vormgeving
HBO Keramische vormgeving
HBO Modevormgeving
HBO Monumentale vormgeving
HBO Museologie
HBO Plastische vormgeving
HBO Publiciteits- c.q. grafische vormgeving
HBO Schilderkundige vormgeving en vormgeving op het gebied van de grafiek
HBO Textiele vormgeving
HBO Vormgeving in metalen en kunststoffen
HBO Beeldende Kunst en Vormgeving - vrij
HBO Compositie of compositie/elektronische muziek
HBO Directie koor, orkest of harmonie en fanfare
HBO Docerend musicus
HBO Muziekdramatische opleiding
HBO Muziekregistratie
HBO Theorie der muziek
HBO Uitvoerend musicus
HBO Muziek - 1e fase
HBO Muziek - vrije richting
HBO Opleiding praktijkdiploma beiaard
HBO Opleiding praktijkdiploma directie harmonie en fanfare
HBO Opleiding praktijkdiploma kerkmuziek
HBO Opleiding praktijkdiploma koordirectie
HBO Opleiding praktijkdiploma orgel
HBO Opleiding praktijkdiploma orkest- en ensembleleiding
HBO Uitvoerende beoefening van de mime
HBO cultuur Uitvoerende beoefening van het drama
HBO Uitvoerende beoefening van de dans
HBO Opleiding leraar handvaardigheid (1e gr.)
HBO Opleiding leraar textiele werkvormen (1e gr.)
HBO Opleiding leraar tekenen (1e gr.)
HBO Staatsdiploma handvaardigheid B
HBO Getuigschrift muziekonderwijs A algemene muzikale vorming

HBO Getuigschrift muziekonderwijs B schoolmuziek
HBO Opleiding docentschap dans
HBO Opleiding docentschap drama
HBO Opleiding docentschap mime
HBO Kunst en techniek
HBO Kunst/mediamanagement